The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIX | Kaina 3c | Chicago, Ill., Pirmadienis, Birželis-June 27 d., 1932 | No. 151

"Tėvynės" Redaktorium Išrinktas S. E. Vitaitis

Konstitucijos projektas atidėtas

SEKANČIAM SEIMUI PASKIRTA VIETA DETROITE, MICH.

Pittsburgh, Pa., bir. 25. — SLA. 37-tas seimas pasibaigė apie 4 val. po pietų. Priešpaskutinėje, devintoje, sesijoje, šeštadienyje prieš piet, buvo skiriamos komisijos. Dėl komisijų sąstato jokių didesnių ginčų nebuvo, išskiriant apšvietos komisiją, kurią fašistų ir sandariečių blokas buvo pasiryžęs butinai sudaryti iš fašistų ir jų pataikunų. Komisijų komisija pateikė du sąrašu. Vienas toks: Karpavičius, Valaitis ir Vaidyla. Mažumos raportas, kurį davė Dr. Montvidas: Dr. Vinikas, Dr. Drangelis ir Dr. Baltrušaitienė. Balsuojant mažumos raportas surinko apie 150 balsų prieš 50.

Kitų komisijų sąstatas mišrus.

Priešpietinėje sesijoje buvo paskirstymas tautiškų centų, kurių turėta apie keturius tukstančius su viršum. Didžiausią dalį, $1,500, paskirta paramai SLA. narių, kurie, del nedarbo, negali užsimokėti duokles. Sekanti stambi suma paskirta našlių ir našlaičių foudui. Mažesnės sumos išdalintos įvairiems kitokiems reikalams. Kuopų įnešimų svarstyta tik labai maža dalis. Konstitucijos projektas be svarstymo atidėtas sekančiam seimui.

Paskutinę seimo dieną, šeštadienyje, buvo pasilikę keletas svarbių klausimų, kurių vienoks ar kitoks išsprendimas galėjo turėti didelės svarbos Susivienijimui. Svarbiausias iš jų buvo redaktoriaus išrinkimas.

Pralaimėję redaktoriaus rinkimuose, fašistai ryžosi bent išrinkti komisiją iš tokių žmonių, kurie neleistų "Tėvynės" redaktoriui vesti organą demokratiniu krypsniu. Jie sudarė koaliciją su dalim sandariečių komisijos rinkimo klausimu. Bet ta koalicija ,matyt, pairo Fašistų sąrašas gavo vos apie trečdalį balsų. Tuo budu, fašistų pasimojimas užvaldyti SLA. organą ir paversti "Tėvynę" "Dirvos" arba "Vienybės" kopija, nepasisekė. Po pralaimėjimo redaktoriaus ir apšvietos komisijos rinkimų, fašistai neteko drąsos siulyti Seimui sveikinimo rezoliuciją Smetonai. Jie tą rezoliuciją buvo paruošę ir rengėsi įnešti, bet atsiėmė.

Sandariečiai buvo pardavę Vitaitį fašistams

Fašistų-sandariečių blokas buvo slaptai susitaręs rinkti "Tėvynės" redaktorium Praną Bajorą. Pažangioji pusė nutarė kovoti, kad Susivien. organas "Tėvynė" nepatektų į fašistų kontrolę ir rėmė dabartinį redaktorių Vitaitį. Rinkimuose Vitaitis gavo 102 balsu, o Bajoras 84. Tuo budu Vitaitis laimėjo. Bet šis balsavimas aiškiai parodė, kad sandariečiai, atsidėkodami fašistams už pagelbėjimą sulaužyti SLA. konstituciją, buvo sutikę net parduoti savo žmogų. Kadangi grynai fašistiškų balsų apie seimo pabaigą buvo 40 su viršum, tai balsuojant redaktoriaus rinkimuose, pasirodė, kad beveik toks pat skaičius balsų teko Bajorui iš sandariečių pusės.

Detroitas laimėjo prieš Newarką

Paskutinėje, dešimtoje sesijoje vienintėlis svarbus klausimas buvo vietos paskyrimas sekančiam seimui. Šitam klausime fašistų ir sandariečių blokas buvo susitaręs bendromis jėgomis pravesti tarimą, kad sekantis seimas butų šaukiamas į Newark, N. J. Tuo tikslu rytinių valstijų delegatai buvo atsivežę rezoliuciją iš N. Y. ir N. J. valstijų apskričio, kurioje kviečiama seimas į Newarką. Pažangieji delegatai pasiulė, kad sekantis seimas butų Detroite. Dar buvo nominuota ir Worchester Mass., ir Waterbury, Conn. Balsuojama buvo slaptai. Prieš balsavimą ir balsavimo laiku ėjo salėje smarki agitacija. Suskaičius balsus pasirodė, kad Detroitas laimėjo.

Seimas išsiskirstė padaręs labai mažai tarimų. Visų buvo jaučiama, kad kova Susivienijimo viduje del organizacijos tvarkos ir principų dar toli gražu nepasibaigė.

Išvados

Šiame Susivienijimo seime laimėjimai pasidalino taip:

Pažangieji delegatai pralaimėjo tris savo kandidatus į Pildomąją Tarybą, bet jiems pavyko apginti SLA. iždą nuo fašistų pasimojimo, atmušti fašistų ataką prieš Susivienijimo organą "Tėvynę", atmesti tą konstitucijos sudarkymą, kurį pateikė įstatų komisija ir jiems pavyko neduoti dešiniąjam blokui nukelti sekantį seimą prie Atlantiko, arti fašistiškų lizdų.

Fašistai prakišo prezidento ir iždininko vietas, del kurių jie daugiausiai varė visą savo kampaniją. Taip pat, kaip aukščiaus minėta, jie prakišo ir kovoje del kontrolės "Tėvynės".

Fašistai laimėjo tuo, kad sutrukdė pažangiųjų kandidatų išrinkimą į P. T. ir sutrempė demokratinį visuotino balsavimo principą.

Sandariečiai pralaimėjo morališkai daugiausiai, nes jie atsižadėjo demokratinio principo ir parsidavė fašistams, net tokiame klausime, kaip "Tėvynės" redaktoriaus rinkimas. Jų visas tikslas šiame seime buvo kovoti neatsižvelgiant, kreivais ar tiesiais keliais, už tai, kad jų žmonės nebutų pašalinti iš P. T., ir, kad butų išrinktas p. Vinikas į sekretorius vietoje Jurgeliutės .Tatai jiems pasisekė tik dalinai. Gegužis pasiliko, bet Vinikas visai negavo progos pakandidatuoti, o dr. Klimas prakišo varžytinėse del daktaro kvotėjo vietos su Dr. Stanislovaičiu, kurio šiame seime fašistų-sandariečių blokas nerėmė.

Laimėjo šiame seime "Gegužio mašina". Gegužis pasiliko dar dvejiems metams prezidento vietoje ir išvengė pasmerkimo už neteisėtą paskolos davimą Ažunariui-Dėveniui. To pat pasiekė ir sekretorius Jurgeliutė.

Didžiausias pralaimėtojas šiame seime pasirodė Susivienijimas. Jo konstitucija sulaužyta, kaltininkai Dėvenio aferoje netik išsisuko nuo atsakomybės, bet ir patys "save išteisino". Kaip jie "išteisino" save, apie tai bus "Naujienose" smulkiau aprašyta.

[Acme-P. & A. Photo]

Senatorius William E. Borah, kuris pareiškė, kad neremsiąs Hooverio kandidaturą.

Anglijos darbo partijos nutraukė ryšius

London, Anglija, bir. 26. — Penktadienyje Anglijos darbo partija ir nepriklausoma darbo partija nutraukė per kurį laiką įtemptus santykius. Nepriklausomoji partija nutarė veikti kaipo atskira politinė grupę.

Sovietai apribojo cukraus porcijas

Maskva, bir. 26. — Rusijoje pasireiškė didelis cukraus trukumas. Mėnesinės porcijos kiekvienam "baltarankiui" sumažintos iki 1¾ svarų, o darbininkams 2 svar. Kainos pašoko nuo 10c iki 15 už svarą.

Italijoje sniegas

Rymas, bir. 26. — Šiaurinę Italiją ištiko sunkios audros ir liutys. Temperatura smarkiai nupuolė ir keliose vietose pasirodė sniegas. Penki paskendo upėms išsiliejus iš krantų. ....

Uždarė socialistų laikraštį

Berlynas. — Berlyno policijos vadas laikinai uždraudė socialistų darbininkų laikraštį, kuriame buvo aštriai kritikuojami dabartinių vokiečių politikos valdovų "fašistiški užsimojimai" ir įžeistas vienas iš naujų ministerių.

"Bonų armija" neteko vado

Washington, D. C., bir. 26.— Del tarpusavių ginčų iš vietos "rezignavo" karo veteranų "bonų armijos" vyriausias vadas Walter W. Waters. 15,000 veteranų, susispietę prie Washingtono, atsirado kebliame padėjime ,nes jų iždas yra apytuštis. Kongresas dabar svarsto pasiulymą veteranams laikinai suteikti šiokią tokią pagelbą.

Kuboje dar vienas suokalbis prieš valdžią

Havana, Kuba, bir. 26.—Havanos policija skelbia vėl susekusi naujai ruoštą suokalbį prieš prezidentą-diktatorių Machado. Suėmė 65 konservatyvų, liberalų ir liaudies partijų vadų, kurie kaltinami suokalbį ruošę.

Šiandie atsidaro demokratų partijos konvencija

Chicago, Ill., bir. 27. —Šiandie, Chicago stadiume prasideda nacionalė demokratų partijos konvencija, kuri nominuos kandidatus į J. V. prezidentus, vice-prezidentus ir nustatys platformą, kurios partija prisilaikys ateinančiuose rinkimuose. Kandiatų nurodytoms vietoms partija turi labai daug kandidatų, todel delegatai pešis ilgokai iki susitars.

Paryžius, Francija, bir. 26. —Venezuelos atstovybės automobilis, kuriuo važiavo atstovo Cardenas žmona įvažiavo į miną ir sunkiai sužeidė 29 asmenis.

Aštuonios Europos valstyybės stoja už Hooverio planą

Darys moralį spaudimą įgyvendinti J. V. nusiginklavimo projektą

Geneva, bir. 26. — Japonų delegacija atmetė Hooverio nusiginklavimo projektą, patiektą dabar vykstančiai nusiginklavimo konferencijai Genevoje. Planas esąs nepriimtinas Japonijai. Hooverio projekte reikalaujama visiško kai kurių rųšių ginklų panaikinimo ir ⅓ bendro apsiginklavimo sumažinimo. Prieš planą gana smarkiai išėjo ir Francija. Herriot atvirai pareiškė, kad kai kurie projekto paragrafai buvę parašyti tikslu pakenkti Francijai.

Už Hooverio projektą yra pasisakiusios 8 mažesnės Europos valstybės, Olandija, Norvegija, Švedija, Šveicarija, Ispanija, Danija ir dvi Francijos sąjungininkės—Čekoslovakija ir Belgija. Jos susitarė daryti moralį spaudimą į kitas valstybes, kad projektas butų įgyvendintas. Dabartiniu laiku tuo reikalu prie uždarytų durų eina J. V. ir Anglijos delegatų pasitarimai.

Francijos socialistai reikalauja panaikinti sutartį su Lenkija

Paryžius, bir. 26. — Francijos premjeras Edouard Herriot yra labai susirupinęs Francijos santykiais su Lenkija, tuo labiau, kad socialistų partija, kurios parama butinai reikalinga jo kabinetui, reikalauja, kad butų panaikinta slaptoji militarė sutartis tarp abiejų šalių generalių štabų.

Siamo karalius sutinka su apribojimais

Washington, D. C., bir. 26.— J. V. atstovybė Bangkoke, Siame praneša, kad Siamo karalius Prajadhipok, prieš kurį penktadienyje įvyko sukilimas, paskelbė sutinkąs atsisakyti nuo absoliutės monarchijos ir taipgi sutinkąs su konstitucinės monarchijos įsteigimu. Sukilimą suruošė kariuomenė ir laivynas.

Neramumai Dancige

Dancigas, bir. 26. — Keli šimtai komunistų mėgino suruošti protesto demonstracijas prieš senato priimtą pasiulymą suteikti Dancigo vyriausybei platesnes teises. Komunistus išvaikė policija, kuri, ryšy su vokiečių laivyno atsilankymu padidinta 100%. Patrijotiškesni vokiečiai irgi suruošė demonstraciją, reikalaudami, kad miestas butų grąžintas Vokietijai.

Komunistai Kinijoje išžudė $500,000

Shanghai, bir. 26. — Kinijos valdžia paskelbė statistines žinias, iš kurių pasirodo, kad komunistų gaujos, siautusios Kiangsi provincijoje per paskutinius tris mėnesius, išžudė apie 500,000 gyventojų.

Washington, D. C., bir. 26. —Senatas priėmė pasiulymą paketli pašto siuntinių apdraudos ir C. O .D. kainas. Taipgi padidinta ir "money orders" siuntimo kainos. Smulkmenos bus paskelbtos vėliau.

Klaipėdos Byla Hagos Tribunole

Atmetė Lietuvos užginčijimą, kad teismas neturįs jurisdikcijos spręsti seimelio paleidimo klausimo

Byla prasidėjo birželio 8 d. Galutino sprendimo laukiama už kelių dienų

Haaga, bir. 26. — Penktadienyje, Haagos tarptautinis teismas sprendžiąs Klaipėdos bylą, didele balsų didžiuma (13 prieš 3), atmetė Lietuvos įneštą užginčijimą, kad teismas neturįs jurisdikcijos spręsti Klaipėdos seimelio paleidimo klausimo ar reikšti savo nuomonę Simaičio direktorijos sudarymo klausimu. Galutino bylos užbaigimo laukiama už kelių dienų. Byla prasidėjo bir. 8 d.

Byloj pirmininkauja Guererro, San Calvadoro teisėjas.

Tautinis Lietuvos teisėjas yra prof. Roemeris. Kiti teisėjai: Hurst—Anglija, Fromageot—Francija, Anzelotti—Italija, Kellogas—Amerika, Rolin Jaoquemyns—Belgija. Rostovskis—Lenkija, Bustamente—Kuba, Altamira—Ispanija, Nrrutia—Kolumbija, Schiucking — Vokietija, Negulesco—Rumunija, Eysinga—Olandija ir Vangas—Kinija. Žodžiu, iš viso yra 15 teisėjų (su Adači).

Lietuvai atstovauja Lietuvos ministeris Londone Sidzikauskas ir ir patarėjas adv. Robinzonas.

(žiur. "N." šeštadieino laidą)

Baigdamas posėdį, pirmininkas Guererro pareiškė, jog Teismas Lietuvos vyriausybės agento prašymą apsvarstysiąs ir rezultatus pranešiąs vėliau.

Posėdis pasibaigė 5 val. vak.

Sidzikausko prašymas patenkintas

Kaip teko patirti, Tarptautinis Hagos Tribunolas Lietuvos vyriausybės agento, min. Sidzikausko, vakardienos posėdy pareikštą prašymą duoti jam tris dienas laiko atsakymui į alijantų kalbas parengti, patenkino. Tuo budu, p. Sidzikauskas pradės savo kalbą birželio 13 d., pirmadienį.

Birželio 8 d. vėlai vakare signatarai įteikė atsakymą į Lietuvos ekscepcijos prašymą del 5 ir 6 punktų. Lietuvos memorandume buvo iškeltas klausimas del Teismo nekompetentingumo spręsti Simaičio direktorijos sudarymo teisėtumą ir seimelio apleidimo faktą. Tais klausimais Tautų Sąjungos Taryboj nebuvo anksčiau pasisakyta, o 17 straipsnio I skirsniu tiktai tie klausimai gali buti iškelti Teisme, del kurių pasireiškė Taryboj tarp Lietuvos ir signatarų nuomonių skirtumas.

Ekscepcijos punktai skamba šitaip:

"5. Ar Simaičio pirmininkaujamos direktorijos sudarymas aplinkybėmis, kuriomis jis įvyko, yra taisyklingas.

6. Ar Klaipėdos krašto gubernatoriaus padarytas 1932 m. kovo 22 d. seimelio paleidimas yra taisyklingas kada Simaičio pirmininkaujama direktorija negavo seimelio pasitikėjimo."

Teko patirti, jog signatarai prašo Lietuvos ekscepcijos prašymą atmesti. Be kitko, motyvai minimi šie:

1) Abiejų konvencijos 17 straipsnio skirsnių siekiamieji tikslai yra skirtingi: procedurą Tautų Sąjungos Taryboj liečia Klaipėdos statuto laužymus, kuri ne butinai surišta su statuto laužymu, bet su jo interpretacija;

2) Procedurą Tautų Sąjungos Taryboj gali pradėti Tautų Sąjungos Tarybos narys, o Hagos Teisme procedurą pradėti gali tik signatarai;

3) Pats 17 konvencijos straipsnio tekstas visai nereikalauja, kad nuomonių skirtumas tarp signitarų turėtų pasireikšti butinai Tautų Sąjungos Taryboj;

4) Analogija tarp Klaipėdos ir mažumų procedurų, jų nuomone, netiksli.

Šiai nuomonei paremti cituojamas 1926 m. juristų raportas Klaipėdos proceduros klausimu. Yra žinių, kad Lietuvos vyriausybės agentas savo kalboj palies taip pat ir šį klausimą.

(Bus daugiau)

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Dalinai debesuota, galimas lietus; kiek vėsiau; nepastovus vėjas.

Vakar temperatura buvo 71-89 laip.

Saulė teka 5:16; leidžiasi 8:29.

Lietuvių Ekskursijos

Liepos 2 dieną laivu "Frederik VIII"
į Klaipėdą per Copenhageną.

Liepos 16 dieną laivu "Statendam"
per Rotterdamą.

Liepos 30 d. laivu "Gripsholm"
per Stokcholm.

Rugpiučio 9 dieną laivu "Majestic"
per Londoną.

Rugsėjo 7 dieną laivu "Manhattan"
per Bremen.

Spalio 8 dieną laivu "Paris"
per Havre .

Važiuodami su Ekskursijomis gaunate pilną užtikrinimą turėti linksmą ir smagią kelionę.

Informacijas ir reikalingus kelionei dokumentus prirengs

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8
ŠVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

Pranešimai iš SLA. Seimo

Ketvirtoji diena—sesija 7 ir 8

Rašo S. Bakanas

Pittsburgh, Pa., birž. 23 d.— 7-tą sesiją atidarė prez. S. Gegužis 9:10 val. ryto. Seka delegatų vardošaukis. Po vardošaukio skaitoma ir priimama vakarykščių sesijų protokolai. Po protokolo priėmimo einama prie Jaunuolių Komisijos raporto, kurį išduoda p-lė E. Mikužiutė, patiekdama ir tam tikrų rekomendacijų. Raportas priimtas.

Prasideda galutinas iždininko adv. Gugio raporto apkalbėjimas. Nors iždininko raportas jau buvo patiektas kartu su kitais Pildomosios Tarybos narių raportais, bet apkalbėjimas buvo atidėtas iki Iždo Globėjų ir Finansų Komisijos raportų išklausymo. Iždo Globėjų raportas buvo priimtas vakarykščioje sesijoje, o Finansų Komisijos raportų dalykas buvo štai koks. Vakarykščioje sesijoje p. Olis, kaipo Finansų Komisijos pirmininkas, perdavė seimui savo raportą atspausdintą knygelių formoje už $35. Knygelės buvo išdalintos delegatams ir nutarta, kad šis raportas butų priimtas rytmetinėje sesijoje. Bet šį rytą apie tai dar nieko neteko girdėti.

Imama apkalbėjimui iždininko adv. K. Gugio raportas. Prieš jį buvo daroma pikti puolimai, kuriems vadovavo adv. Bordenas. Adv. Gugis Bordeno kaltinimus tinkamai atrėmė. Iždininko raportas priimtas didžiumos balsų.

Einama prie Specialės Komisijos Devenio-Ažunario paskolos tyrinėjimo raporto. Raportą išduoda komisijos pirmininkas adv. Lukošius ir šio raporto apkalbėjimas ir debatai užsitraukia visą priešpietinę sesiją. Pirmiausiai advokatai išrėžia po spyčių, už ir prieš, ir po ilgų debatų advokato Lukošiaus raportas buvo priimtas.

Klausoma bendro Tareilos raporto varde visos Specialės Waterburio Devenio-Ažunario paskolos tyrinėjimo komisijos. Šis raportas sukelia dar daugiau diskusijų ir debatų, nes p. J. Tareilos raportas išteisina visą Pildomąją Tarybą ir pataria tą paskolos klausimą užmiršti. Iš tos nelaimingos Devenio paskolos SLA. turįs pasimokinti.

Duodami pataisymai prie Tareilos raporto atidėti rekomendacijas, išteisinančias Pildomąją Tarybą Ažunario-Devenio paskolos klausime. Svetainėje kyla neramumas.

Sesija uždaroma pietums.

8-ta sesija atidaryta 2:10 v. po pietų. Vėl einama prie Tareilos raporto ir vėl diskusijos ir debatai. Po ilgų ginčų einama prie balsavimo. Rankų pakėlimu didžiuma balsų nubalsuojama Tareilos raportą atmesti. Fašistai reiškia didžiausio nepasitenkinimo, kelia triukšmą ir reikalauja balsuoti vardošaukio budu. Po ginčų einama ir prie vardošaukio. Nubalsuojama sekamai: už priėmimą Tareilos raporto 103 balsai, prieš 96 balsai. Balsuoja ir visa Pildomoji Taryba, nors paprasta logika rodo, kad Pildomos Tarybos nariams šiuo klausimu nepritiko balsuoti. Tarp delegatų kyla nepasitenkinimas. Padaroma pertrauka 10-čiai minučių.

Po pertraukos Įstatų Komisijos narys Birštonas duoda konstitucijos komisijos raportą ir pataria, kad seimas priimtų tas konstitucijos pataisas, be kurių negalima apseiti.

Sesija uždaroma 5 val. vakaro.

SLA. Seimo 7-tos ir 8-tos sesijų nuotikiai

Abelnai sesijas praleista apkalbėjimui Specialės Komisijos raporto Ažunario-Devenio paskolos klausimu. Kadangi tos komisijos raportas turėjo tam tikrų trukumų, surištų su tulais Kontrolės Komisijos patvarkymais, todėl seimas reikalavo, kad Specialė Komisija dapildytų tą savo raportą, pasinaudodama Kontrolės Komisijos pirmininko p. J. Griniaus raportu. Mat, Specialė Komisija raportan neįtraukė kai kuriuos Kontrolės Komisijos raporte įtrauktus dokumentus.

Šiame reikale Specialė Komisija patiekė seimui visai ką kitą. Jos neva pataisytas raportas sako, kad SLA. seimas Devenio-Ažunario paskolą užmirštų ir kad apkaltinti Pildomosios Tarybos nariai butų išteisinti. Po tokia Specialės Komisijos rekomendacija pasirašo komisijos nariai p. J. Tareila, S. Senkus ir adv. C. M. Lukošius.

Minimas pasiulymas buvo balsuotas rankų pakėlimu ir tapo didžiuma balsų atmestas. Vėliau tas pats pasiulymas buvo balsuotas antru kartu vardošaukiu. Antru kartu balsuojant pasiulymas tapo priimtas. Apkaltinti Pild. Tarybos nariai palieka išteisinti be jokio seimo tyrinėjimo arba faktų suradimo. Tuo pačiu kartu ir Ažunario-Devenio paskolos klausimas skaitosi baigtas. Ar seimas padarė gerai, ar blogai — čia neminėsiu. —A. J. Viznis.

Ketvirtoji seimo diena

Priešpietinėje sesijoje nutarta, kad Kontrolės Komisija išduotų savo raportą sekančioje sesijoje.

Popietinėje sesijoje svarstomas specialės komisijos raportas ir jos rekomendacijos, kurių svarbiausias tikslas buvo Pildomosios Tarybos išteisinimas Ažunario-Devenio paskolos reikalu.

Ilgai daug delegatų kalbėjo už ir prieš įnešimą. Pagalios po ilgų ginčų buvo slaptas balsavimas. Prieš Pildomosios Tarybos išteisinimą balsavo 88 delegatai, 78 už. Tokios balsavimo pasekmės, žinoma, nepatenkino Pildomosios Tarybos ir gegužinių ir bačiuninių delegatų. Advokatė p. Šalnienė paaiškino, kad trijų narių pareikalauta balsavimą padaryti iš slapto į atvirą. Tuomet p. Mikalauskas, kuris tuo tarpu vedė seimą, be jokio įnešimo paskelbė, kad tuo klausimu bus balsuojama su pagelba vardošaukio. Nors buvo reikalaujama, kad p. Mikalauskas pasakytų kas tokį įnešimą padarė, bet jis tik pamojo su kujuku į p. Ginkų, tuo norėdamas pasakyti, kad buk jis tą įnešimą padaręs. Na, tai buvo balsuojama su pagelba vardošaukio. Šiuo kartu už Pildomosios Tarybos išteisinimą balsavo 103 delegatai, o prieš 97. Tokios pasekmės pagalios patenkino Gegužį, kuris prieš balsavimą pareiškė, kad jis laikysis už Pildomosios Tarybos išteisinimą, jei reiktų, kad ir porą mėnesių. Po balsavimų paskelbta 10 minučių pertrauka.

Po pertraukos Gegužis užėmė prezidento vietą ir atidarė sesiją. Pareiškė, kad šitas balsavimas nulėmęs ir tolesnį Kontrolės Komisijos raportą bei jos rekomendacijas. P. Grigaitis paklausė ar tai ištikrųjų p. Gegužis neleisiąs Kontr. Komisijai išduoti savo rekomendacijas Pildomosios Tarybos kaltybės klausimu už Ažunario-Devenio paskolą. Toliau P. Grigaitis pasakė, kad mes protestuojame prieš tokį nelegališką seimo vedimą. Į tai Gegužis atsakė, kad galite sau protestuoti.

Ne delegatas.

BIZNIO, EKONOMIJOS ir FINANSŲ SKYRIUS

Bendradarbiaujant K. AUGUSTUI, J. VARKALAI ir V. RUŠINSKUI

Nauji taksai įeina galion

Federaliai taksai, kurie kongreso buvo uždėti ant įvairių daiktų, šiomis dienomis įeina galion. Pereitą antradienį taksai pradėjo veikti ant gazolino, aliejaus, banko čekių, biržos transakcijų ir kitų dalykų.

Kaip pasirodo, naujus taksus sumokės vartotojai, o ne pardavėjai arba išdirbėjai. Kitais žodžiais sakant, naujus taksus sumokės daugiausiai eiliniai piliečiai, nes jie priversti tuos ar kitus daiktus pirkti ir vartoti. Tą parodo aiškiai tas faktas, kad dar taksai nebuvo įėję galion, o jau daugelis įvairių išdirbysčių pakėlė kainas savo produktams, netik padengti taksoms, bet ir "dėl knygų vedimo išlaidų padengimo" taksų reikalu. Tiesa, kai kurie išdirbėjai bent tuo tarpu susilaikė nuo pakėlimo kainų.

Gazolino kainos tapo pakeltos viršaus cento galionui. Valdžios taksai vienas centas ant galiono gazolino ir 4 centai ant aliejaus. Kai kurie tajerų ir tubų išdirbėjai pakėlė kainas ant tų produktų nuo 11 iki 15 nuošimčių. Pereitais metais tajerų ir tubu buvo parduota viso už apie $550,000,000. Taigi tikimasi, kad nauji taksai ant tų produktų valdžiai atneš apie $33,000,000.

Nauji taksai palies tuos, kurie turi taip vadinamus "checking accounts" bankuose. Nauji taksai nusako bankoms sumokėti po 2 centu taksų nuo kiekvieno išrašyto čekio. Dabar bankininkai aiškina savo kostumeriams, kad bankai sumokės tuos taksus, o vėliau atsiskaitys sau reikiamą sumą nuo kostumerių. Bankai tai pat praneša savo kostumeriams, kad bus kolektuojama 10 nuošimčių nuo "safety vault boxes".

Taksai gan skaudžiai palietė biržą. Biržos spekuliantai nelabai maloniai sutiko taksus. Įvedus naujus taksus reikės daug daugiau pelno padaryti ant kiekvienos transakcijos, kad padengti taksus. Tad manoma, kad skaitlius transakcijų biržoje žymiai sumažės. Tai jau matoma iš pirmųjų dienų transakcijų, kai nauji taksai įėjo galion.

Kaip ten nebutų, bet nauji taksai daugiausia slėgs ne turčius, bet eilinius piliečius. Jų gyvenimas todėl pasidarys sunkesnis. — *V. R-s.*

Gamtos turtai Lietuvoje

Gamtoj, rašo "Verslas", visur pilna turtų ir naudingų žmogui dalykų. Reikia tik mokėti jie paimti, o paimti turtai galima tik darbu ir nusimanymu, sako Amerikos mokslininkas Tomas Rid'as.

Ir iš tikrųjų, nėra žemės paviršiuj kampelio, kur apsigyvenęs žmogus nerastų reikalingų turtų: vienur daugiau, kitur mažiau; vienoje vietoje brangesnių, kitoje — mažesnės vertės augalų, gyvių bei mineralų pavidalu.

Bet visi gamtos turtai — toli gražu, — dar neišnaudojami. Vieni neišnaudojami del fizinių jėgų, kapitalų stodos; kiti — musų protui dar nepriename, nežinomi. Tik laikui bėgant surandamos naujos paslaptys, nauji išradimai gamtos turtams išnaudoti.

Ne tik didėjąs pasauly žmonių skaičius verčia mus ieškoti priemonių didesniam kiekiui turtų iš gamtos paimti, bet ir visokios nelaimės, pavyzdžiui: karai, žemės drebėjimai, liutys, krizės ir kitas gamtos apraiškos verčia mus dangiau galvoti ir naujų gamtos paslapčių surasti. Taigi, į darbą ir nusimanymą pats gyvenimas stumia ir verčia reguliuoti santykį tarp gyventojų ir gyvenimo priemonių.

Nors ir visur gamtoj yra turtų, bet ne visur jie vienodai išnaudojami. Kuo darbštinė tauta ir tirščiau kuris nors žemės plotas gyvenamas, juo dangiau ir žemės turtų išnaudojama, kaip, sakysime, Italijoj, Japonijoj arba Vokietijoj. Pas mus Lietuvoje nors ir nėra rastų brangesnių gamtos turtų, kuriuos lengviau paimdami, galėtumėm greit pralobti, bet toli gražu dar nevisi jie mums žinomi ir nevisi reikalingi dalykai sunaudojami.

Paimkime nors ir musų molį. Iš molio kol kas daugiausia pas mus tik plytos gaminamos. Bet yra Lietuvoje molio tinkamo ir skulpturai ir visokiems keramikos dirbiniams. Kaip girdėjau, tinkamiausio tam reikalui molio esama Panevėžio, Mažeikių ir Alytaus apskrityse. Ties Kalvarija, Marijampolės apskrity, esama balto molio, tinkamo geriausios rušies puspurpuliniams ir net purpuliniams dirbiniams gaminti. Prieš karą rusai tą molį nuo Kalvarijos skryniomis gabendavo į Karališkąjį Petrogrado purpuro fabriką. Ponas agronomas Klimas pasakojo matęs ten gražiausius servizus iš musų molio pagamintus.

Netoli Kalvarijos ir Vilkmergės yra molio, tinkamo krosnių kokliams (čerpėms) gaminti. Iki šiol mes koklius iš užsienių gabename. Tuo tarpu mes patys galėtumėm juos užsieniams pardavinėti.

Toliau, imkime musų patvorių augalą — dilges. Jos visai nesunaudojamos, ir didelis jų kiekis Lietuvoje galima surinkti, o reikalui esant ir laukai jomis užsėti. Gal but, ne visiems yra žinoma, kad iš dilgių pluošto daug naudingų mums dalykų galima gaminti, butent: maišus, virves, dirbtinį šilką, ceretas, brezentus. Iš dilgės pluošto pagaminti maišai ir virvės esti labai stiprus, nebijo drėgmės, neplaušingi, kap lininiai, ir geriau tinka cukrui ir kitiems valgomiems produktams vartoti, negu lininiai. Marijampolėje gyvenąs amatininkas Vincas Didvalis yra didelis specialistas visokiems iš dilgių dirbiniams gaminti, tik truksta jam lėšų šitos pramonės šakai išugdyti.

Pradeant nuo Kauno ir baigiant Druskininkais ir toliau— visa panemunė turi gausiai surių šaltinių. Tie šaltiniai rodo, kad žemės gelmėse yra druskos klodų. Bet kaip gilie tie klodai guli ir kiek jų yra, niekas nežino, nes tyrinėjimai giliai gręžiant iki šiol dar nebuvo daromi. Prieš karą prof. Inostrancevas tyrinėjo druską Druskininkų rapone, bet nieko aiškaus nenustatė.

Iš tų visų vandens šaltinių sudėties galima spręsti, kad vietomis (Rumšiškės — Darsuniškiai) yra geros valgomos druskas, o vietomis (Kaunas—Birštonas) druska maišyta su kitais mineralais.

Jei žemės gelmėse gulintieji klodai dabar sunkiai mums prienami del fizinių jėgų, tai mineralinius šaltinius mes dabar lengvai galėtumėm su dideliu pasisekimu sunaudoti gydymo tikslams. Juk Kauno ir Birštono mineralinių versmių (Šančių, Ragučio, Birutės, Vytauto) vanduo, analizių duomenimis, dar geresnis už garsųjų kurortų — Aacheno, Kemerno, Wisbadeno ir kt. — vandens. O mes į tuos vandenis mažai dėmesio tekreipiame.

Tuo laiku, kada kiti kraštai, panaudodami savo mineralinių vandenų jėgą gydymo tikslams, atneša ir žmonių sveikatai naudą ir susikrauna iš to kapitalus, mes dar brangesnius savo vandenis leidžiame į Nemunę ir tiek, o balneoteapijos tikslais važiuojame į užsienius.

Del savų šaltinių išnaudojimo pirmučiausia pas mus truksta įrengimų su patogumais. O įrengimai ne taip jau sunku butų padaryti. Pati gamta mums lengvina techniškus įrengimus atlikti. — "Ragučio" šaltinis (Kaune, Vilkmergės pl. 9) muša iš 200 metrų gilumos ir savo spaudimu gali pripilti rezervuarus ant kalno, ties Čiurlionies galerija. O iš ten nesunku butų paduoti vamzdžiais ir į visus kitus miesto kampus. Tuo budu kiekvienas viešbutis Kaune, kaip Wisbadene, galėtų turėti gydomojo vandens. Todel aš neabejoju, kad Kaunas, turėdamas tokį brangų ir lengvai gaunamą vandenį, taps paskui dideliu kurortu, sutrauks daug svečių ir tuo pakels ekonominę Kauno gyventojų buklę.

Yra Lietuvoje ir reikalingiausio metolo — geležies. Kazlų Rudos miškuose galima matyti pelkėse ir upeliuose blizgantį ant vandens paviršiaus metalinį graimą — geležies rudą. Bet kiek tos rudos yra žemės gelmėse taip pat tiksliai dar nenustatyta. Tyrinėjimai tose vietose, matyt, buvo daryti dar seniau. Apie tai yra parašyta išlistoje 1877 m. Mokslo Akademijos Petrograde kunigaikščio Gedroico knygoje: "Izsliedovanije Sievero-Zapadnago Kraja". Jau ir patys vietų pavadinimai — Kazlų Ruda, Višakio Ruda ir kiti — liudija tose vietose esant rudos.

Biržų — Pasvalio rajone rasti, bet iki šiol dar neeksploatuojami gero gipso sluoksniai, vietomis net iki 15 metrų storumo. Gipsas, kaip žinoma, plačiai vartojamas statybos reikalams, o degintac tinka ir trąšoms.

Anykščių ir Radviliškio rajonuose yra balto smėlio ir, kaip žinovai tvirtina, jis tinka langų stiklams gaminti.

Ties Varena — Akmenių yra didelių kreidos klodų. Ištirta, kad tie klodai tinka cementui gaminti. Prieš karą Valkininkuose p. Jodelės buvo įrengtas cemento fabrikas, bet karo viesulas tą naudingą darbą nutraukė. Šiuo laiku kreidos klodų ten niekas neeksploatuoja.

Aš čia trumpai paliečiau mažą dalį tų mums žinomų gamtos turtų Lietuvoje, kurie dar guli nenaudojami. Pasižvalgę visuose Lietuvos žemės plotuose, mes dar daug rasime naudingų, bet dar nepaliestų turtų. —

Musų miškai ir laukai pilni brangių augalų, iš kurių galima gaminti visoki įrankiai, vaistai, dažai ir tt. Miškuose ir vandenyse galėtumėm priauginti brangesnių žvėrių, paukščių ir žuvų. Tuo budu aprupintume ne tok save beveik visais reikalingais dalykais, bet dar galėtume daug ko ir kitiems parduoti.

Dabar daug dalykų gaminti mums neapsimoka daugiausia del perbrangios mašinų sukamos jėgos, negalime su užsieniais konkuruoti. Bet aš nė kiek neabejoju, kad Lietuvą elektrofikavus, panaudojus tam musų galingas vandens kritimo jėgas, kaip projektuojama, mes papiginsime gamybą, ir tada lengviau su užsieniais konkuruosime, daug daugiau gamtos turtų sunaudosime. Reikia tik darbo ir nusimanymo, kaip teisingai mokslininkas Tomas Rid'as pasakė. —

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Buy gloves with what it saves

Nėra reikalo mokėti 50c ar daugiau. Nud gauti gera dantų košelę. Listerine Tooth Paste didelis tubes parduoda už 25c. Ji valo ir apsaugo dantis. Be to galite sutaupinti $3, už kuriuos galite nusipirkti pirštinaites ar ką kita. Lambert Pharmacal Co.

LISTERINE TOOTH PASTE 25c

Visi, kas kovoja prieš juodą fašizmą
SKAITO
PLATINA IR
REMIA
"Kovą"
Lietuvos Socialdemokratų užsieny dvisavaitinį laikraštį.
Kaina metams 2 dol., pusei metų 1 dol.
Adresas laiškams ir pinigams:
Germany, Berlin, SW 68, Schliessfach 80

Spaudos Darbus
Padarome Visiems Greitai ir Pigiai

BIZNIERIAMS
Bilas
Biznio Korteles
Laiškus ir Konvertus
Plakatus

DRAUGIJOMS:
Atsišaukimus
Lapelius
Korteles
Programus
Tikietus

PAVIENIAMS:
Vizitinės Kortelės
Vestuvėms Laiškai
Sužieduotuvėms
Kortelės
Pasveikinimai, etc.

Draugijoms Konstitucijos ir jų Vedamos Knygos yra Musų Specialybė. Padarom jas ant specialio užsakymo taip kaip jos vedamos, su specialėm linijom ir lietuviškais antgalviais.

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill.

IMPERFECT IN ORIGINAL

Tarp Chicagos Lietuvių

Chicagos Paroda ir mes

Rašo *Juozas J. Hertmanavičius*

(Pabaiga)

Vienas iš organizatorių dalyvavęs San Francisco ir kitų parodų rengime, padarė peržvalgą daugybės parodų surengtų praeity — Paryžiaus, Bruxelles, San Francisco, Chicago (1893) ir kitų; apibudino jų dvasią, paveikslais iliustravo jų išvaizdą ir paaiškino visus skirtumus tarp jų ir priežastis, del kurių tie skirtumai turėjo įvykt, taip meno, kaip ir kitais žvilgsniais. Jis pabrėžė, kad Kolumbinė paroda Chicagoje (1893) nustebino pasaulį ir pastatė musų miestą pirmon pasaulio didmiesčių eilėn. Gi sekamą parodą, 1933 metų, privalo but visų tobuliausia, kad atatinkamai atvaizduot net tik pažangą, kokią Chicaga padarė pirmame šimtmety savo gyvenimo, bet ir pažangą to šimtmečio civilizacijos. Tokiam kilniam dalykui reikalinga yra didelės pastangos, didelis triusas, didelė išgalė.

Užsimojimas buvo labai platus. Planuojama buvo sukurt pakrašty Michigan ežero eilę salų, nuo Jackson Park iki Evanston. Vieną iš tų salų, prieš Grant Parką, sudaryt pavidale Jungtinių Valstijų Amerikos žemlapio, kuri butų taip padalinta, kaip J. V. yra padalintos: kad kiekviena valstija, savo rubežiuose ant tos salos, atvaizduotų savo ekonominį ir kulturinį gyvenimą. Gi pakrašty ežero, ant sausžemio, butų vieta visam civilizuotam pasauliui pasirodyt savo nuopelnais.

Architektai parodė planus trobėsiams ir visam surengimui. Milžiniškas tas užsimojimas atrodė kaip gražus, stebėtinas sapnas. Grįžau iš vakarienės namon pilnas svajonių.

Praktiška reikšmė

Parodos rengėjai, "Board of Trustees", nėra tuščiais svajotojais. Jie visi yra stambųs inžinieriai, stambųs veikėjai. Jie gerai suprato, kad įgyvendinimui tokio sumanymo reikia daug lėšų ir daug triuso, sumanumo. O kad sudėjus stambų kapitalą, reikia, kad sumanymas turėtų praktiškos reikšmės. Jie tad nurodė materialę naudą, kokią Chicagos gyventojai iš to turės. Jie tikrino, kad miestas sutrauks iš viso pasaulio turtuolius, kurie praleis čia daug pinigų, kad miestas atkreips į savę atydą viso pasaulio, kad padidės musų prekyba, pakils vertė nuosavybių, ir chicagiečiai turės iš to daug moralės ir materialės naudos.

Išvados

Nuo laiko paminėtos vakarienės daug kas pasauly pasikeitė. Pasikeitė ir Parodos rengėjų planai. Salos, apie kurias kalbėta, nėra sukurtos. Trobėsiai statomi ežero pakrašty, kurio įrengimas kainavo gyventojams du šimtu milijonų dolerių. Tie ir kiti vieši įrengimai, papuošimai pakėlė namų savininkų mokestis iki tokio laipsnio, kad diduma savininkų neišsigali jų apmokėt. Dauguma žmonių prarado viso savo amžiaus triuso taupinius ir tapo vargšais. Statymas parodos, kuris žadėjo padidint žmonėms progas uždarbio, darbininkams nėra atjaučiamas. Bedarbių eilės didėja kas dieną. 600,000 biednuolių Chicagoj gyvena iš labdarybių. Kiek šimtų tukstančių badauja, kenčia vargą, yra susirupinusių savo ateitimi, tas niekam nėra žinoma. O juk paroda atsidarys už keleto mėnesių.

Man teko pergyvent Kolumbinę Parodą Chicagoje 1893 metais. Dar parodos laiku laiku prasidėjo didelė bedarbė. Coxey's Army maršavo Washingtonan maldauti pagelbos. Taip kaip dabar maršuoja Washingtonan ex-kareiviai maldauti pašalpos ir darbo. Ana paroda gerbuvio visuomenei neatgabeno. Ekonominis kryzis tęsėsi per keletą metų parodai pasibaigus.

Dabartinė visame pasauly padėtis yra dar aršesnė. Paroda visuomenei naudos neatgabens. Pasipelnys gal stambųs pramonininkai, vertelgos. Pastarojo šimtmečio mokslas, išradimai padidino masinę gamybą, vartojant neorganišką jiegą, mašinas. Darbininkams susisiaurino dirva rast darbą, šaltinį pragyvenimo. Darbininkams kenčiant skurdą, skurdas pasiekia ir profesionalus, smulkesnius biznierius.

Svajonės, kurias gabųs kalbėtojai sukėlė mano galvoj, išsiblaškė. Paliko juoda realybė, kuri visą entuziazmą del tos Parodos nuslopino.

Lietuvių dalyvavimas

Išmintingai pasielgė Lietuvos vyriausybė nuspręsdama nedėti stambių lėšų dalyvaujant toje parodoje. Lietuvos pramonė mažai ką pelnytų stodama kompeticijon su kitų tautų pramone. Lėšos viršytų naudą.

O mes, Amerikos lietuviai, ypatingai chicagiečiai, kokią turėtumėm naudą iš dalyvavimo?

Esmi girdėjęs tokią pasaką: Susirinko vokiečiai, francuzai, anglai ir kiti pramonininkai ir gyrėsi kas ką gamina. Rusas tylėjo, bet jam galų gale sarmata pasidarė, kad neturi kuo pasigirt, taigi pagalios atsiliepė: "A ragožki gdie dielajut, iesli ne v Rossiji?"

Ponas Elijošius užtikrino, kad lietuviai geriau pasirodys parodoje, negu kiti. Jis paminėjo gražias lietuvaites. Nors gražios lietuvaitės yra gamtos kurinis, o ne civilizacijos padaras, tačiaus pilnai tikiu, kad paskyrus burį gražuolių parodon, galima bus sukelti malonų upą pas svečius. Meno srity: turime keletą chorų.

Gaila tačiaus, kad kulturos srity mes praeity, bent Chicagoje, mažai ką sukurėme. Musų pasidarbavimas mokslo ir išradimų srity irgi gali nesukelti didelio entuziazmo pas Parodos lankytojus. Tačiaus, jeigu Lietuvių Komitetas, su p. Juozu J. Elijošium priešaky, sugalvos gerą lietuvių skyriaus parodą, kuri atneš lietuviams garbės, už tą busime jam visi dėkingi.

[Acme-P. & A. Photo]

Alfred E. Smith (laiko skrybėlę iškėlęs), kuris atvyko Chicagon į demokratų konvenciją. Jis bus vienas kandidatų į Amerikos prezidentus.

Roselando apielinkėje

Traukinys užmušė Martiną Sbalcherio, 45 metų, 345 Kensington avenue. Jisai ant geležinkelio bėgių ieškojo augmenų savo šeimai maitinti, nes buvo bedarbis. Nelaimė ištiko Sbalcherio pračjusį pirmadienį.

Ekspliozijoj, kilusioj namuose 147 East 117 street, tapo sužeista Mrs. Mary Knops. Del to ji ir mirė. Palaidota trečiadienį. Tai buvo gazo ekspliozija.

Pullmano kompanija suteikusi vietos Pullman mokyklos ir jos dviejų skyrių mokiniams 50,000 pietų ,veltui per praėjusį sezoną. Butų buvę daug geriau, jeigu tų vaikučių tėvams butų duotas darbas.

Trečiadienį Calumet upėj paskendo John Anbuul, 111 West 114 place. Policija nesurado jo kuno. Manoma, kad vanduo paskendusį nunešęs toli.

Pietro Marchi, skaitomas kaip vienas žymiųjų Chicagos operos dainininkų, duos koncertą Venecijos salėj šį sekmadienį. Pradžia 8 val. vakaro.

Mirė senas southsidietis Peter Breen, 94 metų, 10722 State St. Jisai išgyveno southsidėje daugiau, kaip 60 metų. Palaidotas praėjusį pirmadienį.

Gubernatoriaus komiteto bedarbiams pagelbos teikti ofisas atidarytas Millerio trobėsy prie 109 gatvės ir Michigan ave. antrame aukšte. Šeimynos, kurios pirmiau ieškojo pagelbos ofise adresu 6323 So. Ashland ave., dabar gali kreiptis į šį ofisą.

Areštuotas Stanley Pasinski, 51 m., 11756 Michigan ave. Jisai kaltinamas tuo, kad mėginęs padegti savo garažą tikslu gauti apdraudos. Paleistas, kai užsistatė bondsą. Jo byla bus nagrinėjama liepos 8 d.

Praėjusį antradienį kalbėjo Real Estate Taksų mokėtojų asociacijos narys James D. Stover. Jisai kalbėjo Palmer parke Roselando asociacijos susirinkimui. Stover pareiškė, kad byla deliai taksų mokėjimo busianti perkelta į Suv. Valstijų Aukščiausią Teismą.

—Žinių Rinkėjas.

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON
To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

VIENINTĖLIS LIETUVIŲ BRAZILIJOJ
nepriklausomos, pažangios minties darbininkų laikraštis yra
LIETUVIŲ
AIDAS
BRAZILIJOJ
Brazil — S. Paulo, Rua da Mooca, 424
Metinė prenumerata Š. Amerikoj ir Lietuvoj
2 doleriai

Rusiška ir Turkiška Pirtis
DOUGLAS BATHS
3514-16 W. ROOSEVELT ROAD
arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902
Vanos, lietaus ir druskos vanos, swimming pool.
Rusiška ir turkiška pirtis moterims seredomis iki 7 v. v.

Daktaras WISSIG,
Kapitonas Pasauliniame kare
Specialistas iš Rusijos
GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 27 METUS NEŽIURINT KAIP UŽSISENĖJUSIOS ir NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyi, ateikite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdie nuo 10 valandos ryto iki 1 valandai ir nuo 5-8 valandai vakre. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val.
4200 West 26 St. kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

West Side Trust & Savings Bank
"Tas Pats Senas Bankas Toj Pačioj Senojoj Vietoj"
Mes Kviečiame Jusų Komercinę ir Taupimo Sąskaitą
The WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK
The Big Bank of the West Side
Kampas Roosevelt Rd. ir Halsted St.

DYKAI
$1000.00
ACCIDENT INSURANCE POLICY
Tiems, kurie užsirašys NAUJIENAS
ant metų ir prisiųs $7.00 Amerikoje
Chicagoje $8.00
Iškirpkite šį kuponą ir prisiųskite kartu su pinigais.
Pilnas vardas ir pavardė .....
Adresas .....
Amžius .....
Kam užrašote? .....
Ar giminė? .....

IN OUR OFFICE

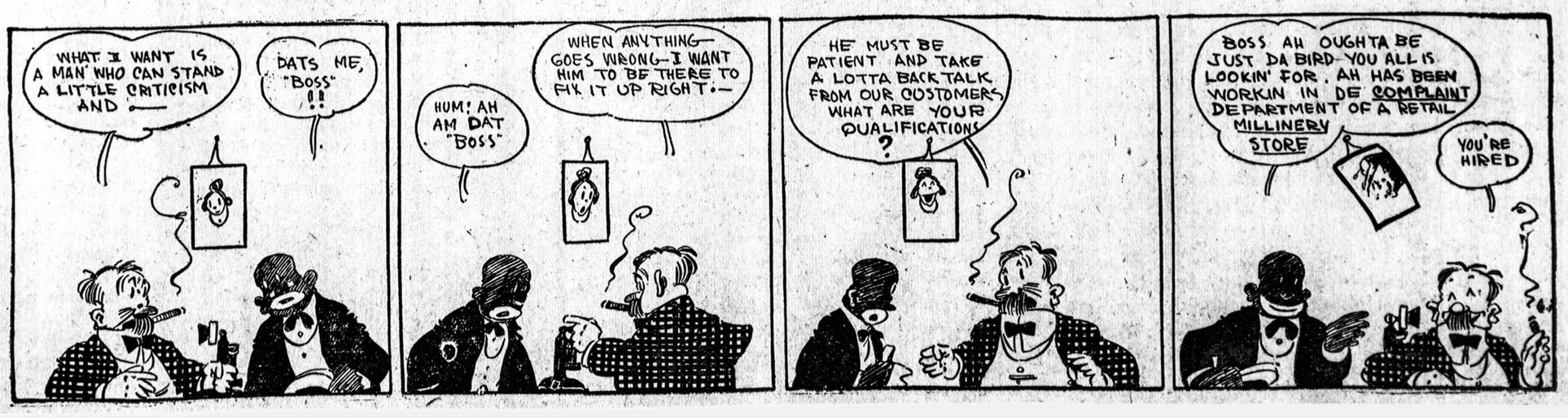

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
$3.00 per year in Canada
$7.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill. under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsisakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiam	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitai	18c
Mėnesiui	75c
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:	
Metams	$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJA

Ženevoj ir vėl svarstoma ginklavimosi apribojimo klausimas. Prezidentas Hooveris pasiulė visoms valstybėms sumažinti ginklavimosi išlaidas vienu trečdaliu. Tuo budu per dešimtį metų pasaulis galėtų sutaupyti apie penkioliką bilionų dolerių. Tai butų neįmanomai didelis palengvinimas žmonėms, kurių mokesnių našta darosi vis sunkesnė ir sunkesnė.

Kaip ir buvo galima tikėtis, tam Hooverio planui labiausiai nepritaria Francija ir militaristinė Japonija, kuri užgriebė Mandžuriją ir Shanchajų. Nuo pasaulinio karo pabaigos jau įvyko kelios nusiginklavimo konferencijos, kurios palyginti davė labai menkų rezultatų. Militaristinė Francija visuomet pirmoj vietoj stato "saugumą". Girdi, kol jos saugumas nebus užtikrintas, tol ji negalėsianti apriboti ginklavimąsi.

Francija šiandien turi stipriausią armiją pasaulyj. Jos saugumui nėra jokio pavojaus, kadangi Vokietija yra beveik visai nuginkluota. Vokietija tegali turėti tik 100,000 kareivių. Jos laivynas yra visai silpnas. Jai uždrausta yra gaminti kariškus aeroplanus. Jei karas įvyktų, tai Vokietija tegalėtų sumobilizuoti labai silpnutę armiją, kuomet Francija su savo talkininkais neturėtų jokio vargo per trumpą laiką suorganizuoti 2,000,000 armiją. Taip dalykams esant, Francijos saugumui nebutų mažiausio pavojaus, jei ji sumažintų savo armiją ir tuo pačiu laiku savo karo išlaidas vienu trečdaliu.

Francijos militaristai užmiršta tą faktą, kad tik nusiginklavimas tegali suteikti tikrą saugumą. Kuomet Francija armijos pagalba bando atsiekti saugumą, tai tuo pačiu laiku ji stato pavojun kitų kraštų saugumą. Jei viena valstybė ginkluojasi neva dėl saugumo, tai tokią pat teisę turi ginkluotis ir kitos valstybės. Tam ginkluotam "saugumui" pasaulis per metus išleidžia $4,500,000,000. Ta milžiniška suma pinigų, žinoma, yra surenkama iš žmonių mokesnių pavidale. Jei Hooverio pasiulymas butų priimtas, tai per metus depresijos kamuojamas pasaulis sutaupytų pusantro biliono dolerių, o per dešimtį metų — penkioliką bilionų. Tame atvėjyj nebepakeliama mokesnių našta butų žymiai palengvinta. Tačiau mažai tėra vilties, kad Ženevos konferencija priims Hooverio pasiulymą, — militaristai dar jaučiasi gana stiprųs ir todėl jie greičiausiai stos už tęsimą ginkluotos "apsaugos".

FAŠISTINIS JUDĖJIMAS AMERIKOJ

Brookline, Mass., pasirodė naujas laikraštis vardu "Guard". To laikraščio redaktorius K. G. W. Ludecke griežčiausiai smerkia demokratiją ir sako, jog Ameriką iš visų nelaimių tegalės išgelbėti fašistai. Girdi, Amerikos žmonės yra prastos nuomonės apie Italijos diktatorių Mussolini tik todėl, kad laikraščiai rašo netiesą. O tai esą pareina iš to, kad beveik visi Amerikos laikraščiai yra žydų kontroliuojami.

Iš to, žinoma, daroma išvada, kad reikia vesti kovą su žydais. Vadinasi, Ludecke pamėgdžioja vokiečių hitlerininkus, kurie irgi kaltina žydus už visas Vokietijos nelaimes.

Kiek tas fašistinis judėjimas galės Amerikoj prasiplatinti, sunku pasakyti. Dabartiniais nenormaliais laikais visko galima tikėtis.

DEMOKRATŲ KONVENCIJA

Šiandien Chicagoj prasideda demokratų konvencija, kurios vyriausias tikslas bus nominuoti kandidatą į šalies prezidentus. Šiais metais taip pat sukanka lygiai šimtas metų nuo laiko, kai demokratų partija sušaukė savo pirmą konvenciją nominavimui kandidato į prezidentus. Toj konvencijoj, kuri įvyko 1832 m. Baltimorėj, tapo priimta taisyklė, kad kandidatas į prezidentus butinai turi gauti du trečdaliu balsų. Prieš tai demokratai nominuodavo kandidatus kongresiniuose kokusuose.

Visi pripažįsta, kad šiais metais demokratai turi labai daug šansų laimėti rinkimus. Jau greit bus trys metai, kaip tęsiasi depresija. Daugelis žmonių dėl tos depresijos kaltina Hooverį. O kadangi jis ir vėl bus republikonų kandidatas į prezidentus, tai demokratams bus progos patraukti savo pusėn daug tų balsuotojų, kurie prieš ketvertą metų balsavo už Hooverį ir jo pranašaujamą "prosperity".

Republikonų konvencija pasižymėjo savo nuobodumu ir Hooverio gyrimu. Priimtoji platforma yra labai mizerna. Nedaug ko tegalima tikėtis ir iš demokratų konvencijos. Ji veikiausiai priims tokią platformą, kuri mažai kuo tesiskirs nuo republikoniškos. Daugiausiai, žinoma, laiko bus praleista nominavimui kandidato į prezidentus. Kandidatų demokratai turi pusėtinai daug, bet nei vienas jų nėra tiek populiarus, kad galėtų surinkti du trečdaliu balsų. Todėl galima laukti ilgų derybų, kol, ant galo, bus surastas toks kandidatas, kuris galės gauti du trečdalius balsų.

Kaip ten buvo su Klaipėdos rinkimais?

Rašo E. Borchertas, Klaipėdos Krašto Seimelio narys

(Tęsinys)

Ką bekalbėti apie pačią valdininkiją, kada jisai balsuoja, ypač vietiniai, už Volkspartiją? Nepaslaptis, kad jų tarpe yra tokių, kurie visai nemoka lietuviškai, vaikus leidžia į vokiškas mokyklas, varo priešvalstybinę agitaciją; kur gali, visur teršia lietuvio vardą. Nereikia pamiršti, jie irgi gyvena pas vietos gyventojus, pas vokiečius. Šeimininkas, girdėdamas tokias nuomininko kalbas, nemanau, kad apie lietuvį galėtų buti geresnės nuomonės.

Nepavyzdingi įstaigų viršininkai

Dabar pažiurėkime, kiek šitoj žut-but kovoje mums padeda kai kurie Centro Valdžios įstaigų viršininkai. Be. tarnybos — niekuo nesirupina. Niekur neprisideda prie visuomeninio darbo (čia atskirų asmenų neliečiu). Savo aktyvesnius valdininkus, kurie dirba visuomeninį darbą, varžo. Daugelis viršininkų yra užėmę tokią krašto politiką.

Valdininkija, matydama tokius viršininkų elgesius, pasuoja ir, kur tik gali, dar pritaria savo šefui. Klausimas, kodėl susidarė toks blogas valdžios įstaigų aparatas Klaipėdos Krašte? Dalykas tame, kad atvadavus Klaipėdos Kraštą, tuometinė Vyriausybė niekam tinkamus Didž. Lietuvoj Valdininkus siuntė į Klaipėdos Kraštą, o geriausį elementą pasiliko sau. Taip buvo pasekta Rusų Caro valdžios pavyzdžiu: netinkamus valdininkus siųsdavo į Sibirą, o tuometinė Lietuvos Vyriausybė — į Klaipėdos Kraštą.

Manau, kad kiekvienas krašto valdininkas, tarnautojas, ar įstaigos viršininkas turi buti pilnai susipratęs tautiniai. Jis privalo visur ir visada padoriai sąmoninti tautinę idėją ir tinkamai atstovauti savo Vyriausybę. Bendrai, kiekvieno gyvenančio Klaipėdos Krašto lietuvio yra šventa pareiga varyti naminę agitaciją už lietuvybę. Kas jis nebutų, — didelis ar mažas valdininkėlis, tarnautojas ar įstaigos viršininkas, — privalo tam darbui pasišvęsti. O tokių tarnautojų Didž. Lietuvoje yra daug. Kodel negalima jų turėti Klaipėdoje?

Gal kam keistai atrodys, kodėl butinai siuloma pertvarkyti valdininkijos aparatą? Dalykas tame, kad vietinių lietuvių inteligentų krašte kol kas beveik kaip nėra. Todėl nėra kam skiepyti tautinę sąmonę ir atstovauti Lietuvos kulturą Klaipėdos Krašte. Daug yra krašte centro valdžios įstaigų ir valdininkijos, kuri visuomeniniame gyvenime beveik jokios naudos neatneša. Esamieji vietiniai valdininkai tam darbui dauguma netinka. Juos reikėtų paliuosuoti ir perkelti į Didž. Lietuvą. Taip bent yra padarę lenkai Dancigo koridoriuj, Silezijoj ir Poznanijoj su savo ištautėjusiais lenkais-tarnautojais; taip padarė ir Francuzai Elzacijoj ir Lotaringijoj.

Kas liečia faktus, jų tiek ir tiek yra. Kriminalinė policija jų begalės turi.

Manau, kad pertvarkius Centro Valdžios įstaigų aparatą, galima, laikui bėgant, sulaukti tinkamų vaisių.

Daugiau kulturingų įstaigų

Reik perkelti iš Didž. Lietuvos į Klaipėdos Kraštą, kas seniai pageidaujama, kiek galima daugiau kulturos ir bendrai valdiškų įstaigų. Savo laiku buvo numatyta į Klaipėdą perkelti Aviacijos dalį, kas kokiam laikotarpiui ir jau buvo pravesta. Toliau norima buvo Technikos Fakultetą Klaipėdoj pavietuoti. Gaila, kad iš šito visko niekas neišėjo. Reikia butinai Klaipėdos mieste daugiau lietuviško elemento apgyvendinti. Krašto ukininkai labai pageidauja Kavalerijos pulką Klaipėdos Krašte turėti. Reiktų steigti mergaičių ruošos mokyklas, privatines liaudies mokyklas ir tt.

Bendrai, lietuvių tautinis susipratimas Klaipėdos Krašte yra labai mažas. Vietos gyventojai laukininkai šios idėjos kol kas visai nesupranta. Jiems kas tai svetima. Pav., laukininkai beveik visi kalba tarpusavy lietuviškai ir yra lietuviai, bet galvoja vokiškai. Tenka daug susidurti su jais ir kada užklausi, kokios tautybės esi, atsako "Memellanderis" arba vokietys. Žinoma, jie kitaip suprasti negali, kad jokios tautos "Memellanderių" nėra. Tai labai liudnas jų tarpe reiškinys, ir jis reikia galimai greičiau gydyti.

Kokia nebutų mokykla, mokiniai gyvena pas vietos gyventojus. Reiškia yra šiokia tokia vokiškam patriotizmui atspara. Šis akstinas jau apsaugo kitą lietuvį ir nuo galutino ištautėjimo. Kur gali, skiepija tautinę dvasią jų tarpe. Jie yra drauge ir maži tautinės idėjos nešėjai ir užtarėjai. Pav., tegul jie visur kalba lietuviškai, tai jau didelė nauda lietuviškumui. Be to, turėdami vietoje lietuviškas mokyklas ir auklėtojus, vietiniai joje mokindamiesi persisunks jauna mokinio siela, tautine dvasia. Pačioje vietoje, kur dabar yra mokykla, visai kitas judėjimas. Visur skamba lietuviška šneka. Vienas, kitas ištautėjęs užsikrečia ir lieka geru lietuviu. Pav., Šilutė yra antra Gumbinė. Ten nieko nėra lietuviško. Viskas vokiška. Gatvėje, restoranuose ir šiaip kitose vietose, visur skamba vokiška kalba. Kas Šilutę pažįsta, kiekvienas tą pasakys. Tik perkėlus ar įsteigus šias ar kitas mokyklas, mes sustiprinsim tautiškai susipratusį elementą Klaipėdos Krašte. Tai bus banga, kuri visą laiką plaus Lietuvos piktžoles ir laistys tautišką idėją suvokietintam krašte.

Vokiški mokytojai

Reik dėti visas galimas pastangas greičiau pasiliuosuoti nuo svetimšalių mokytojų.

Vokiečiai gerai supranta, ką reiškia geras liaudies mokytojas Klaipėdos Krašte. Savaimi aišku, kad jie dės visas pastangas juos ilgiausiai čia laikyti ir dar panorės importuoti daugiau iš Vokietijos. Juk rinkimo metu svetimšaliai ir vietos vokiečiai-mokytojai suvaidino didelę rolę prieš lietuvius. Jie įvėlė ir mažučius vaikučius į politiką. Jiems įskiepijo ir tebeskiepija didžiausią neapykantą prieš lietuvius. Kas yra gera Lietuvoje, mokytojas butinai vaikui paaiškins juodžiausiomis spalvomis. Kur tik galėjo, visur ir viešai kišosi į politiką. Mokytojai yra Sport, Gesang, Feuerwehr ir kitų "vereinų" (draugijų) organizatoriai. Visur trimitavo vokiečių šovinizmą. Visur šmeižė ir teršė Lietuvą ir jos vadus. Dalino mokyklose mokiniams "Memeler Dampfbootą", "Lietuvišką Ceitungą" ir "Memellandische Rundschau" (kaip žardės ir kitose mokyklose). Manau, kad to užteks, idant nušviesti svetimšalių arba vietos vokiečių mokytojų pragaištingus musų valstybei darbus. Vienintėlė išeitis, kiek leidžia apystovos, tokius mokytojus be jokio pasigailėjimo iš tarnybų šalinti ir jų vieton skirti gerus vietinius mokytojus.

Tenepamiršta atsakomingos Vyriausybės vietos, kad dabar Klaipėdos Krašte yra nemažiau kaip 127 svetimšaliai mokytojai, kurie diena iš dienos į vaikučių širdis nuodus prieš valstybę leidžia. Jeigu pas mus ant kiekvieno mokytojo yra maždaug 50 mokinių, tai kiekvieną dieną 6500 vaikų Klaipėdos Krašte priešvalstybinėj dvasioj mokyklose auklėjami. Nenorint Lietuvos autoritetui žymiai pakenkti, jokiu budu nereikėtų nesenai paliuosuotus 21 svetimšalį mokytoją krašte palikti (jų vietas užėmė naujai išleisti vietos jauni mokytojai).

Prie tos progos galima nurodyti dar į tai, kad mažam Klaipėdos Krašte šiuo laiku štai kokia dauguma svetimos šalies (Vokietijos) piliečių yra:

15 svetimšalių teisėjų ir valstybės gynėjų Lietuvos piliečius teisia,

385 svetimšaliai amatininkai vokiškumą remia,

155 svetimšaliai pirkliai degtinę pardavinėja,

382 svetimšalių darbininkų dirba,

43 svetimšaliai inžinieriai ir technikai randasi,

26 svetimšaliai tarnautojai valdiškose įstaigose tarnauja,

208 svetimšaliai privačiose įstaigose tarnauja,

270 svetimšalių ukininkų ir

298 svetimšaliai įvairiuose pavidinimuose vietas užima.

Tas viskas neigiamai ir rinkimuose atsiliepė.

(Bus daugiau)

Panait Istrati. *Vertė K. A.*

KODINAS

(Tęsinys)

Susimaišęs buryj musų kvartalo vaikų, nors ir nepriklausydamas jiems, aš eidavau į tą nemokamą spektaklį, kurį lošdavo tie žmonės, praleisdami savo gyvenimą prie sunkaus darbo ir smuklėj. Bet mano ir kitų vaikų tikslai buvo skirtingi. Jie eidavo mokytis, kaip reikia gerti, koliotis ir peštis. O aš, — ko aš ieškojau tarp tų gerojų? Tada nei aš pats to gerai nežinojau, bet aš kas vakaras eidavau ten, ir prisiglaudęs prie didžiulės akacijos, kuri augo prie smuklės, tėmijau Kodiną.. Pirmą kartą, kai jis pastebėjo mane, jis mirktelėjo man akimi su geraširdžio buliaus šypsena ir prispaudė pirštą prie lupų, lyg sakydamas: "Tegul tai, ką tu žinai, pasilieka tarp mudviejų!" Paskui niekieno nepastebėtas, jis vikriai pasikloniojo man, pridėdamas pirštą prie skrybėlės bryliaus. Bet kartą, kai aš išdrįsau atsisėsti ant suolo, kuris skaitė žiopsotojų nuosavybe, vienas niekadėjų pasitvėrė mane ir su koja numetė ant žemės. O, nelaimė! Kodinas šoko ant mano skriaudiko, kaip tigras, su viena ranka iškėlė niekadėją į orą, ir metė jį ant aštrių akmenų. Aš tuoj tapau musų kvartalo garsenybe: Kodinas, didysis Kodinas, atkreipė į mane savo dėmesį! Manęs reikia saugotis!...

Reikėjo išreikšti savo dėkingumą vizitu, — ką aš ir padariau.

Mano gyvenime, kaipo mokinio, tik vienas ketvirtadienis buvo geresnis nei sekmadienis, —tą dieną aš turėjau pilniausią laisvę. Negaliu pasakyti, kad motina man kliudė kur nors eiti, tačiau aš žinojau, kad sekmadieniais ir šventadieniais ji mėgsta savo liuosas valandas praleisti su manimi; todėl tomis dienomis aš pasilikdavau su ja ir tik ketvirtadieniais budavau visiškai laisvas, — laisvas dagi nuo motinos meilės.

Ketvirtadieniais mane neįmanomai traukė Dunojaus uostas.

Aš išėjau per "Dunojaus brastą" ir pradėjau eiti išilgai nesuskaitomų krovimo punktų, kur žmonės-skruzdėlės nešė grudus į plaukiojančius namus; aš atidžiai apžiurėjau visas tas vietas, bet Kodino niekur nesimatė. Ar kartais jis tik nedirba kitose pakhauzėse? Man nesinorėjo jo ten ieškoti ir aš atžulęs atsisėdau ant rąstagalio prie paskutinio punkto, atsigręžęs nuo darbininkų. Oras buvo stebėtinai gražus; aš snaudžiau ir mieguistu žvilgsniu sekiau parplį, kuris dievai žino kokiu budu pateko čia iš kokio nors sodo ir dabar slankiojo apie mano kojas; — staiga mažas upės akmenėlis prisirito ir atsimušė į mano koją. Aš atsigręžiau ir kokių dešimčių žingsnių atsumo pamačiau Kodiną. Bet, Dieve mano, į ką jis buvo panašus! Aš su dideliu sunkumu bepažinau jį. Jis turėjo užsimovęs apatinukes, kaip ir dauguma "vagoninink̃ų", basas, su didele marga skepetaite aprišta galva, — stuobas, rankos ir kaklas buvo apžėlę plaukais. Jis labiau buvo panašus į mešką, negu į žmogų.

Aš atsikėliau. Jis greit priėjo, matomai, patenkintas mano veido išraiška, ir atkišo savo lepšę, kurioj pranyko mano ranka:

"Sveikinu, fratello", pratarė jis maloniu balsu, ir jo lupose tie žodžiai skambėjo taip, lyg jis sakė: "Aš esu eriukas, kuris maitinasi vilkais."

"Aš atėjau pasikalbėti su jumis, p. Kodine", sumurmėjau aš, bijodamas, kad neatsilaikysiu ir pabėgsiu.

"Aha!" sušuko jis, pasitvėręs skepetaitę ir šluostydamas jąja kaklą ir veidą. "Tu nori su manimi pasikalbėti? Žinok: aš nesutinku!"

Aš buvau nustebintas. Aš žiurėjau į jį, ir nors dėl savo metų buvau gana nemenkas, bet jis buvo tiek aukštas, kad man pradėjo kaklas skaudėti.

"Jųs nesutinkate? Kodėl?"

"Todėl kad, jei tavo motina moko tave gerų dalykų, tai mano motina, t. y. mano gyvenimas, taipgi išmokė mane šio to; pavyzdžiui, kad nereikia į kitą kreiptis teismo tardytojo tonu, kaip tai darai tu, vadindamas mane "ponu" ir "jųs".

"Aš nežinojau."

"Žinok, fratello! Katorgoj, kalėjime ir tarp draugų nesakoma 'jųs'. Kalbėk dabar, bet vadink mane paprastai: Kodinu."

Taręs tai, jis apsikabino mane ir nusivedė toliau. Aš beveik nejaučiau jo rankos ant savo peties; buvo galima pamanyti, kad tai vaiko ranka.

"Kodėl tu manęs ieškojai, Adrianai? Aš klausiu, o pats laukiau tavęs."

"Tiesa?" paklausiau aš, jausdamas laimingas. "Dėl to vakaro?"

"Dėl daugelio priežasčių: tu silpnas ten, kur aš tvirtas, ir aš tvirtas ten, kur tu silpnas. Ar netiesa, fratello?"

Aš nusijuokiau, linktelėjęs galva, bet man tie žodžiai pasirodė juokais. Jeigu jis prie to butų pridėjęs: "Mudu turiva atsiremti vienas į antrą", — aš bučiau pamatęs save sutriuškintu jo sunkumu.

Musų stovėjova prie vandens. Jis nuplovė kojas ir visą kuną ligi juostos, paskui ištraukė iš po apversto luotelio savo drabužius, suvyniotus į skepetą, ir apsirengė.

"Ar tu daugiau nebedirbsi, Kodinai?" paklausiau aš, drąsiai sakydamas jam "tu".

"Ne, aš atidaviau savo maišą kitam". Jis šukavo plaukus, žiurėdamas į kišenį veidrodį.

"Tu jau atiduodi savo maišą 9 valandą ryto?"

"Taip, kai kada aš tai darau. Ar tai tave stebina?"

Iš tiesų, tai mane stebino. "Maišas" — tai darbas, kuris geriausiai apsimoka. Aš žinojau, kad auštant dėl to darbo įvyksta peštynės, ir silpnesnieji paprastai tampa nustumti į šalį. Jeigu jiems niekas neperduoda savo "maišą", tai jie pasilieka be darbo. Bet kas galėjo perduoti "maišą" 9 valandą ryto, kuomet dėl jo brėkštant reikėjo vesti kovą?

Aš ieškojau paaiškinimo degančiose Kodino akyse. Jis atsakinėjo man vylingai, šukuodamas savo usus:

"Aš mėgstu dirbti, kol vėsu".

"Ne tame reikalas; Kodinai, pasakyk man tiesą"...

"Žiurėk, koks viščiukas! Jeigu tu ieškai tiesos, tai kada nors ateik su manimi apie 4 valandą ryto, ir tu pamatysi, kaip yra dalinami maišai... Tada tu turėsi progos pažiurėti gyvenimui į veidą ir patirsi tai, kas nėra mokama mokykloj".

Aš sušukau susijaudinęs:

"Aš noriu tai pamatyti rytoj pat!"

Paskui, truputį pagalvojęs, aš priduriau:

"Yra viena kliutis: kaip išeiti taip, kad manęs nepastebėtų motina, nes man reikia eiti per jos kambarį."

Kodinas paklausė:

"Tu miegi kambaryj, kurio langas išeina į gatvę, ar ne tiesa? Tame atvėjyj aš išleisiu tave pro langą."

"Bet langas turi pinučius."

"Na, pinučiai!" atsakė jis nepaisančiu gestu. — "Kad tik tavo motina nepažiurėtų į tavo kambarį prieš išėjimą į darbą".

"Ne, ji visuomet bijosi išbudinti mane."

"Puiku! Ir taip, ligi rytojaus, fratello! Bet juk tu ką tai norėjai man pasakyti?"

"Na, kitą kartą, kada tu taip neskubėsi"...

"Gerai! Ir tu žinai? Tylėjimas!"

Sakydamas tai, jis prispaudė kairiosios rankos pirštą prie lupų, o dešiniąja karštai ir atsargiai paspaudė mano ranką.

(Bus daugiau)

NAUJAS Kulturos No. 5 atėjo. Galima gauti Naujienose. Kaina 45 c.

"Naujienose" galima gauti Uruguajaus, Pietų Amerikoj, lietuvių laikraščius:
"Naujoji Banga" (No. 5)
"Tribuna" (No. 4)
Kaina 5c kiekvieno.

CHICAGOS ŽINIOS

Šiandie prasideda demokratų konvencija

Chicagos stadione šiandie prasideda demokratų partijos nacionalė konvencija. Stipriausias kandidatas nominavimui į prezidentus yra New Yorko gubernatorius Franklin D. Roosevelt. Prieš jo nominaciją tečiau stovi koalicija iš 6 ar septynių kitų kandidatų, vadovaujama buvusio New Yorko gubernatoriaus Alfredo Smitho. Roosevelt, kaip nužiurima, mėgins panaikinti demokratų konvencijų patvarkymą reikalaujantį kandidato nominacijos dviejų trečdalių konvencijos delegatų didžiuma. Jei šis pasimojimas Rooseveltui pavyktų, tai paprasta didžiuma jisai veikiausia taptų nominuotas. Bet ar jis pavyks, tai parodys konvencijos eiga. Ne tiek pačios konvencijos, kiek lyderių derybos.

Sausųjų vadui nesmagu Chicagoj

Vienas stambiausių prohibicijos šalininkų vadų Amerikoj yra protestonų vyskupas Cannon. Jisai kalbėjo demokratų partijos rezoliucijų komisijai reikalaudamas, kad partijos konvencijai butų patiekta visiškai "sausa" platformė. Vargšas vyskupas susilaukė tik nemalonių sau pastabų ir pajuokos.

O vienas delegatų, teisėjas Lucius J. Marmin, pasiulė vyskupui bonką, kaip jis aiškino, "geriausios", kokią galima užtikti apielinkėj, iš kurios jisai atvyko į Chicagą.

Vyskupas lavai užsirustino, ir teisėjas nusinešė "gerąją" su savim. Paskui jį nudardėjo ir fotografų minia, nepaisydama reikšmingos rolės, kurią vyskupas Cannon vaidina sausųjų tarpe.

Siulo Wheelerio kandidaturą

Jei gubernatorius Roosevelt taptų nominuotas kandidatu į prezidentus, tai vice-prezidento vietai butų nominuotas veikiausia senatorius Wheeler (iš Montana). Wheeler praeity ėjo ant vieno tikieto su Robertu La Folletu. Suv. Valstijų senate Wheeler priklauso vadinamų progresyvių blokui.

A. D. F. vadas reikalauja pagelbos nuo nedarbo

William Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, kalbėdamas platformės komisijai nurodė, kad Suv. Valstijose šiuo laiku esama apie 11,000,000 bedarbių. Jisai reikalavo, kad partija įdėtų savo platformėn pasižadėjimą darbuotis, idant butų suteikta pagelba bedarbiams.

Išvarytas iš namų nušovė tris ir pats nusišovė

Teismo įsakymu išvarytas iš namų Roy Parks, 42 metų, nušovė savo pačią, sunų ir moterį kaiminką, o po to pats mirtinai pašovė save. Parks gyveno adresu 841 Writhwood st.

Chicago Motor Club

Chicago Motor Club praneša, kad 1931 m. parduota gazolino Suvienytose Valstijose 16,719,239 galionų. Tai buvo 5% padidėjimas palyginus su 1930 m.

Gatvėms ir vieškeliams taisyti ir naujiems tęsti viso praėjusius metus išleista $2,200,000,000. Gatvėms išleista $500,000,000, o vieškeliams kita dalis.

Progresas ir mirtis

Dabar vasara. Visokeriopa gyvybė—nuo paprasčiausios iki aukščiausios— linksminasi. Ta aukščiausioji gyvybė yra žmogus. Jo gyvenimas yra jam malonus ir brangus. Jisai savo gyvybės neatiduotų už didžiausius turtus pasauly.

Bet šių dienų progresas, ypač teknikos srity, dažnai pasirodo pavojingas žmogaus gyvybei. Imkime tik vieną pavyzdį— automobilį. Aš negaliu užmiršti, kad musų automobiliai kasdien žudo gyvybę, ir netik žudo: kai kada pakerta žmogaus sveikatą visam amžiui.

Apsaugai lietuvių aš noriu čia paduoti keletą patarimų.

1. Jeigu jums pasitaiko nelaimė, pav. sužeidimas žmogaus ar apgadinimas mašinos, tai prašykite subėgusių žmonių, kad kas nors iš jų paimtų vardus ir adresus tų, kurie matė, kaip nelaimė įvyko. Neturint liudininkų ,jusų byla (keisas) yra labai silpna.

2. Aš ne vienam žmogui nepatarčiau turėti automobilį, jeigu jis nepajėgia išsiimti apdraudą (insurance). Aš neparduodu apdraudos. Bet prašau atkreipti dėmėsį ve į ką. Jeigu automobilistas sužeidžia kudikį, man gaila to vaikučio sužaloto ant visados. Jisai yra kudikis, jis nori augti, mokytis, žengti progreso taku, gyventi. Teisybė, negalima tikrai nužiurėti jo ateities, negalima numatyti kas iš jo bus. Bet štai mes atvažiuojame savo automobiliu ir pakertame arba visai nuskiname tą aguonėlę, tą žiedą. Jisai, tas kudikis, negali nieko gauti iš musų. Bet, ar mano ir jusų, skaitytojau, sąžinė gali buti rami ant visados? Nes reikia neužmiršti, kad mes galime tam kudikiui nors truputį atlyginti už jo ir savo nelaimę, jeigu turime išsiėmę apdraudą (insurance).

Kai kurie, perskaitę šią mano pastabą, gal juokais nuleis ją. Bet jeigu vaikas ar jusų moteris taptų sužeisti, jie paliktų nelaimingi ant visados. Kaip tuomet jųs jaustumetės, negavę užmokėti nė už gydytojo pagelbą?

Įstatymai atomobilistą gali nubausti nuo 1 iki 5 metų kalėti. Bet sužeistam kudikiui arba suagusiam žmogui iš kalėjimo bausmė sveikatos negrąžins. Kudikis ar vyras bus iš mestas gatvėn, kaip draugijos atskalas, del mano ar jusų kaltės. O jeigu mes turėsimę apdraudą (insurance), tai apdraudos kompanija atmokės, nes, abelnai imant, teismai pritaria tam, kad sužeistam žmogui butų atlyginta.

Aš gerbiu lietuvius ir nevelijų nė vienam jų nelaimės. Bet bėda, kad nelaimės prieš musų norą įvyksta.

3 Keliolika asmenų yra klausę manęs šitokiu reikalu: "Aš dirbau dirbtuvėje daug metų ir gavau džiovą—ką aš galiu daryti?"

Atsakymas: Jusų byla (keisas) gavimo atlyginimo žvilgsniu yra gera, jei ta pragaištinga liga suspaudė jus toje dirbtuvėje. Yra net atsitikimų, kad kompanijos užmokėjo po $32,000 už tokias bylas.

4. Šį klausimą atsakau ne kaip advokatas, bet kaip politikierius: Kodel miestas nenumažina elektros ir gazo bilos? Atsakymas: galima numažinti. Bet apie tai pakalbėsime kitą kartą.—Charles P. Kal.

VINCENTAS SHADIS

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 25 d., 9:20 val. ryte, 1932 m., sulaukęs apie 26 metų amžiaus, gimęs East Chicago, Ind. Paliko dideliame nuliudime moterį Stefaniją, motiną Kotryną Grikšienę, patėvį Kazimierą Grikšą seserį Vincentą, uošvienę Zofiją Demskienę, švogerką Marijoną, švogerius Vladislovą, Henriką ir Juozapą, gimines, draugus ir pažystamus. Kunas pašarvotas randasi 1022 — 151st St., East Chicago, Ind.

Laidotuvės įvyks utarninke, birželio 28 d., 9:30 val. ryte iš namų į Šv. Stanislovo parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Juozapo kapines.

Visi a. a. Vincento Shadis giminės, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame

Moteris, Motina, Patėvis, Sesuo, Uošvienė, Švogeriai, Švogerka ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius M. Myslivas, tel. 1418 East Chicago, Ind.

MICHALINA RAKUIŽA

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 24 d., 10:50 val. ryte 1932 m. Gimus Šiaulių apskr., Grinkiškės parap. Amerikoj išgyveno 19 metų. Paliko dideliame nuliudime keturias dukteris — Marijoną Stencelienę, Stanislavą Žalandauskienę, Michaliną Meškauskienę, Oną Macunienę, du sunus — Adolfą ir Petrą, 4 žentus, 2 marčias, brolį Mykolą Markevičių, 27 anukus ir gimines, o Lietuvoj brolį Vladislovą Markevičių. Kunas pašarvotas randasi 4500 So. Honore St.

Laidotuvės įvyks utarninke, birželio 28 d., 8:30 val. ryte iš namų į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Michalinos Rakuižaitės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame

Dukterys, Sunai, Žentai, Marčios, Brolis, Anukai ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius L. Ežerskis, tel. Blvd. 9277.

ELENA GALDIKIENĖ
po tėvais Plauškaitė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 24 d., 9:30 val. vakare, 1932 m., sulaukus pusės amžiaus; gimus Kauno rėdyboj, Tauragės apskr., Kvedarnos parap. Amerikoj išgyveno 12 metų. Paliko dideliame nuliudime vyrą Antaną, du sunu — Joną ir Antaną, dukterį Oną, žentą Petrą Baliuną, anukę Birutę, marčią Anastaziją ir gimines, o Lietuvoj du brolius. Kunas pašarvotas randasi 2829 W. Pershing Rd.

Laidotuvės įvyks antradieny, birželio 28 d., 8 val. ryte iš namų į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Elenos Galdikienės giminės, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame

Vyras, Sunai, Duktė, Žentas, Marti, Anukė ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius Eudeikis, tel. Yards 1741.

Graboriai

Lachavich ir Sunus
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiame atsišaukti, o Jusų darbu busite užganėdinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS:
1439 S. Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas
Moderniška Koplyčia Dovanai
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS
Musų Patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todel, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.
3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvėse patarnauju geriau ir pigiau negu kiti todel, kad priklausau prie grabų išdirbystės
OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

LOVEIKIS
KVIETKININKAS
NUSKINTOS KVIETKOS
Pristatome į Visas Miesto Dalis
Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
Vainikai
3316 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7314

Seniausia ir Didžiausia
LIETUVIŲ
GRABORIŲ ĮSTAIGA
EUDEIKIS ir vėl nustebino publiką su savo nupigintomis kainomis už aukštos rųšies palaidojimą. Mes nieko nerokuojame už atvežimą mirusio žmogaus kuno į musų įstaigą iš bile kokios miesto dalies.
Reikalui esant, musų automobilius atvažiuos į jusų namus ir atveš į musų įstaigą, kur galėsite pamatyti didžiausį pasirinkimą grabų ir kitų reikmenų ir už tą patarnavimą jums visai nieko nereikės mokėti, nežiurint į tai, ar jųs ką pirksite, ar ne.
EUDEIKIS yra vienatinis lietuvių graborius, kuris teikia ambulance patarnavimą su ekspertu lietuviu patarnautoju. Dykai Keturios Moderniškos Koplyčios Dėl Šermenų. Pašaukite EUDEIKĮ pirm negu kreipsitės kur kitur.
EUDEIKIS
JUSŲ GRABORIUS
Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Garsinkitės Naujienose

Peter Conrad
Fotografuoju jusų namuose arba studijoj
6023 S. Halsted St.
(Jansen Stud.)
Res. 730 W. 62nd St.
Tel. Englewood 5840

Graboriai

S. M. SKUDAS
Lietuvis
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Didelė ir graži koplyčia dykai
718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj
1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413
1327 So. 49th Ct.
Telefonas
Cicero 3724

Lietuvės Akušerės

Mrs. A. K. JARUSH
PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE
6109 South Albany Av.
Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, nuima kataraktą, atsitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančią mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėliomis pagal sutartį.
Akinių kainos per pusę pigiaus, kaip buvo pirmiaus — $4.50 ir augščiaus. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip kitur.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

Duokite savo akis išegzaminuoti
Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST
Praktikuoja virš 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 6487

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Akiniai pritaikomi mokslišku budu
2437 W. 69th St.
Tel. Grovehill 2242

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Patyrimas
Komplikuotuose
Atsitikimuose
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 12

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

DR. MARGERIS
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6:30 iki 8:30 vakare, Sekmadieniais nuo 10 iki 12.
3421 So. Halsted St.
Phone Boulevard 8483

A. L. Davidonis, M.D.
4910 So. Michigan Avenue
Tel Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai rytė:
nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Lietuviai Gydytojai

Dr. C. K. Kliauga
DENTISTAS
Utarninkais, Ketvergais ir Subatoms
2420 W. *Marquette Rd. arti Western Av.*
Phone Hemlock 7828
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčio is
1821 *So. Halsted Street*

Dr. P. M. ZILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 So. Halsted Street
Ofiso Tel. Victory 7188
Rez. Tel. Hemlock 2615

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį.
Rezidencija 6628 So. Richmond Street
Telefonas Republic 7868

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913
DR. BERTASH
756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted Sts)
Ofiso valandos nuo 1-3, nuo 6:30-8:30
Nedėldieniais pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914
DR. NAIKELIS
756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted Sts)
Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9
Nedėldieniais pagal sutartį

Daktaras V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo savo ofise patinusias, išsiputusias blauzdų gyslas.
Valandos nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12.
3343 *South Halsted Street*
Tel. Boulevard 1401

Dr. Suzana A. Slakis
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto: 4 iki 6 po pietų.
(Vakarais: Utarn. ir Ketv. iki 8 val.)
Seredomis ir nedėliomis pagal susitarimą
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 *Archer Avenue*
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliom nuo 10 iki 12 dieną.
Telephonai dieną ir naktį Virginia 0036

Rez. 6600 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 *So. Halsted Street*
CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 *W. Madison St.*
Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. West 2860
Namų telefonas Brunswick 0597

DR. M. T. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
4645 S. Ashland Ave.,
Ofiso valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 *South Western Avenue*
Tel. Lafayette 4146
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite C
Tel. Prospect 1028
Rez. 2359 So. Leavitt St. Canal 0706
Ofiso valandos: 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlioj pagal sutartį

DR. A. L. YUSKA
2422 *W. Marquette Rd.*
kampas 67th ir Artesian Ave.
Telefonas Grovehill 1595
Valandos nuo 9 iki 11 ryto, nuo 2-4 ir 7-9 po pietų, seredoms po pietų ir nedėlioms pagal susitarimą

DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
nedėliomis pagal sutartį.
4847 *West 14th Street,*
CICERO, ILL.
X-Ray....Phone Cicero 1260

Hemlock 8151
DR. V. S. NARES
(Naryauckas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 *Marquette Road*
Valandos: 9—12, 7—9, Antradienį ir Ketvirtadienį vakarais pagal susitarimą.

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
Dentistas
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street

Lietuviai Gydytojai

Dr. Vincent C. Steele
Dentistas
4180 Archer Avenue

Įvairus Gydytojai

DR. HERZMAN
— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th *St., netoli Morgan St.*
Valandos: nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai
Hyde Park 6755 ar Central 7464

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metai
OFISAS
4729 *South Ashland Ave., 2 lubos*
CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DŽIOVOS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro, Nedėl. nuo 10 iki 12 v. dieną.
Phone Midway 2880

Telefonas Yards 0994
Dr. MAURICE KAHN
4631 *South Ashland Avenue*
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po piet 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone Plaza 3200

Ofiso Tel. Victory 6893
Rezidencijos Tel. Drexel 9191
Jei neatsiliepia šaukite Central 7464
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas moterų, vyrų, vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas:
3102 So. Halsted St.
arti 31st Street, Chicago, Ill.
Valandos: 10-11 ryto, 2 iki 4 po piet. 7 iki 9 vakaro. Nedėliomis ir šventadieniais 10-12 dieną

Rez. tel. Midway 5512 ir Wilmette 195
Ralph C. Cupler, M. D.
CHIRURGAS
Oakley ir 24 gatvės
Tel. Canal 1713-0241
Valandos: Panedėly 3 iki 8, Utarninke 1-4, Petnyčioj 1-7

Advokatai

K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 *N. Dearborn St., Room* 1113
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 *South Halsted Street*
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą
Nedėlioj nuo 9 iki 12 ryto

John Kuchinskas
Lietuvis Advokatas
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6

A. A. SLAKIS
Advokatas
Miesto Ofisas 77 W. Washington St.
Room 905 Tel. Dearborn 7966
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarn. ir Ketv.—6 iki 9 val.
4145 *Archer Ave. Tel. Lafayette 7337*
Namų Tel. Hyde Park 3395

JOHN B. BORDEN
(John Bagdžiunas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
105 *W. Adams St., Room* 2117
Telephone Randolph 6727
Vakarais 2151 *W. 22nd St. nuo* 4-9
Telephone Roosevelt 9090
Namie 8-9 ryte Tel. Republic 9600

JOSEPH J. GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 *So. Ashland Ave.*
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Tel. Republic 9723

CHAS. A. PEPPER
LIETUVIS ADVOKATAS
10 N. Clark St., Room 1206
Telephone Central 6166
Namai: 3117 *S. Union Ave.,* 7 iki 9 v.
Telephone Victory 2213

J. P. WAITCHES
ADVOKATAS
52 E. 107th St. — prie Michigan Ave.
Tel. Pullman 5950—6377
4600 S. Wood St. — Ketvergo vak.
Tel. Lafayette 6393
160 N. LaSalle St. — pagal sutartį

William C. Mitchell
LIETUVIS ADVOKATAS
2656 West 69 Street
Telephone Hemlock 1323
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį

Tarp Chicagos Lietuvių

Naujienų spulka permainė savo čarterį

Pirmutinė lietuvių spulka Chicagoj turės tokį čarterį

Šiomis dienomis "Naujienų" skolinimo ir budavojimo bendrovė (Spulka) gavo iš valstijos (state) auditoriaus n a u j ą, patvirtintą čarterį, sulig kuriuo turės teisę tvarkytis pagal "Permanent ir Dayton Plans". Galės priiminėti narius bile kada, nes kiekvenas narys skaitysis atskira serija.

Įstojant į šios bendrovės narius nereikės sumokėti mokesčių kaip atsilikusio nuo pradžios serijos. Jo serija skaitysis nuo tada, kada jis įstojo. Ant kiekvienos nario knygelės bus pažymėta kiek jis yra įmokėjęs ir kiek jam priklauso nuošimčių.

Svarbiausias paragrafas naujame čartery yra **"Class O."** Į šį skyrių žmogus gali mokėti kiek kada nori (ne mažiau 25c).

Šioje klesoje šėrams nėra paskirtas laikas pribrendimo. Nuošimtis bus priskaitomas tiktai už išmokėtą sumą ir gali ištraukti kada yra reikalas, nenustodamas nuošimčių. Pagal naują čarterį jokių bausmių ant taupomų šėrų nebus dedama.

Dabar, kada finansinis kryzis užgulė Chicagą—"Naujienų" spulka su taip pataisytu čarteriu galės geriausia patarnauti.

—T. Rypkevičia, Sekret.

Prašo paaiškint apie darbininkų gyvenimą Sovietų Sąjungoj

Prašyčiau inžinieriaus Miles paaiškinti Amerikos lietuviams, kaip ten Sovietų Sąjungoj gyvena paprasti darbininkai—darbo klėsos žmonės.

Mums buvo daug kalbėta grįžusių ekskursantų, per "Vilnį" pleškinta apie caro palocius, apie auksines oškas ir pelėdas, apie sodnus, raudonąją armiją, apie tuos gražiuosius bobrikus, teatrus ir t.t. Kada tie neva delegatai įvažiavo Anglijon, Vokietijon, Lietuvon, tai vien tik matė juodžiausius suvargusius darbininkus, kuriuos visi išnaudoja.

1. Taigi mums butų labai įdomu žinoti, kaip Sovietų Sąjungoj gyvena paprasčiausias darbininkas. Ar yra nustatyta kiek darbininkas turi gauti už darbą valandai? Kiek jis turi uždirbti, kad tinkamai galėtų pragyventi, sočiai pavalgyti, apsirengti su šeimyna ir kambarius turėti—nors tokius ,kokius turi paprastas Amerikos darbininkas?

2. Ar galima gauti darbininkui pieno ir ar darbininkai vartoja sviesto, mėsos, vaisių (fruktų), ir kokia tiems produktams kaina yra?

3. Kodel truksta namų darbininkams? Ir ar jų truksta visiems darbininkams, ar tik tiems, kurie ten nuvažiuoja?

4. Kiek valandų darbininkai dirba abelnai, ir ar truksta darbininkų?

5. Kaip ten šventadieniai sutvarkyti? Kaip atrodo — ar yra žinomos pensijos senatvei?

6. Jeigu fabriko biurokratija atleidžia darbininką iš darbo, panašiai kaip kad jis, tai ar negalima gauti darbo kitur arba kitam miestan išvažiuoti, kad darbo gauti?

8. Kodel ten reikalauja iš išvažiuojančių darodyti, jogei jie yra praleidę po $5 kasdien, o jeigu nepraleido, tai ką tuomet daro su jais? Tatai įdomu žinoti, kadangi nė vienoj kitoj šaly nėra daroma tokių triksų.

9. Kurie nuvažiavę apsiveda vietines merginas, tai ar gali jie išsivežti savo žmonas kartu, ir ar leidžia vesti tiems, kurie tik laikinai apsigyvena?

Šie dalykai yra svarbūs žinoti visiems Amerkios darbininkams, o jie jų nežino. Visi, kurie yra sugrįžę iš Sovietų Sąjungos, neturėtų tylėti, bet parašyti ką jie pergyveno, kad sulaikius darbininkų apgaudinėjimą per tokią "Vilnį". Tylėdami, sugrįžusieji iš Sovietų Sąjungos leidžia Amerikoj gyvuoti tokiems biurokratams.

Sapožnik.

Pietinėj miesto dalyj

Net į Clevelandą nudardėjo

Kokių dalykų neiškerta kai kurie Chicagos lietuviai. Štai kad ir žemiau aprašytas įvykis. Jis reikia skaityti ne visai paprastu.

Nežinomi asmens pavogė tulos lietuvės moters, gyvenančios pietinėj Chicagos daly, automobilį iš garažo. Pabėdavojo moteris. Paieškojo, nusiramino, nes ką padarysi.

Praslinko apie 50 dienų nuo to įvykio. Chicagon atvažiuoja iš Clevelando mergina ar moteris. Moteriškė, pasakodama naujienas iš Clevelando lietuvių gyvenimo, tarp kitko prasitaria apie chicagiečius ne taip seniai atlankiusius Clevelandą. Chicagiečiai mat pardavę ten vietos lietuviams automobilį tiesiog pusdykiai — for a song, kaip sako amerikonai. Moteriškė atsiminusi net varduš pardavėjų ir pirkėjų.

Pasirodo, kad parduotasis taip pigiai automobilis buvęs tas, kuris pirm 50 dienų tapo pavogtas iš minėtos aukščiau moters garažo. Pasirodė dar ir tai, kad vagišiai buvę gimi ningi moterei.

Nors lietuviai ir sako, kad "pavogę savo, o ne svetimo", tečiau chriagietė lietuvė tai patarlei nepritarusi. Pasėkos gi tokios: Netrukus buvo areštuota pora lietuvių Clevelande, kurie nupirko chicagiečių automobilį. Policijai juos tardant išėjo greitai aikštėn klausimas, kas buvę tie pardavėjai. O po to, pora asmenų jau nugabenta į Clevelandą, ir dabar vogto automobilio pardavėjų ir pirkėjų byla laukią teismo.

Jei byla butų nagrinėjama Chicagoj, tai kartais gal kaltinamiems (net ir pardavėjams) pavyktų išsiteisinti arba lengvą bausmę užsimokėti. Bet Clevelande— kaip Clevelande? Ar ne sunkesnės bausmės ten yra dedamos už automobilių pavogimą?—**Koresp.**

Rožių žemė

Bimbiniams prisieis mokintis daugiau šiuo depresijos laiku. Jie, mat, vis dar savo papratimu tą pačią seną Lenino tezių maldelę tebekalba.

Aną vakarą einu Michigan gatve. Sutinku keletą bimbinių. Vienas jų ir sako man: "Ot kaip mes, darbininkai, skurstame!"

Paklausiau jo "Ar dirbi?"

Atsakė: "Kur gausi darbo depresijos laiku?"

"Tai sakau, negali vadintis nė darbininku. Esi buvęs darbininkas". Iš tokių buvusių darbininkų gal kai kurie ir kapitalistais virstate ir tuos pačius darbininkus išnaudojate propagandos tikslais.

Priešinasi bimbinis, skerčiojasi, kad jie neišnaudoją.

"O kas kolektuoja pinigus iš tų buvusių darbininkų, jeigu ne bimbiniai?" klausiu.

Tą patentą kolektavimui pinigų iš buvusių darbininkų bimbiniai išrado gerais laikais. Jie tą patį patentą tebevartoja ir depresijos metu. Reikėtų, rodosi, pakeisti patentą ir taikytis apystovoms, o ne užsiimti senoviniu nepaliaujamu kolektavimu.—**R.**

West Side

Net tas apsidžiaugė

Vieną dieną ,kada Jokubas Klaišis buvo užimtas savo darbu prie ledų traukimo į karus, atėjo prie jo žmogus, paklausinėjo trumpai ir padavęs korčiukę liepė atvažiuoti į miestą pas W. C. Cox & Co., Probate Research and Genealogy. Jokubui visgi nebuvo aišku, kodel jis ten turi eiti ir gaišti laiką. Tad nutarė nevažiuoti.

Bet porą dienų vėliau vėl tas pats nepažįstamas žmogus, kurio vardas buvo Curt Thornton, pareikalavo, kad Jokubas važiuotų į miestą. Klaišis nuvažiavo. Jis buvo išklausinėtas apie ji gimines, jų amžių ir kiek turi giminių. Klaišiui pasakė, kad jam yra paliktas turtas. Jokubas tečiau negalėjo suprasti, kas jam tą turtą paliko. Vienok jis apsidžiaugė. Ir kas neapsidžiaus paliktu turtu?

Kad geriau dalyką išaiškinti, jis pašaukė žvalgą — ištirti kaip didelis turtas ir nuo ko jis pareina. Žvalgas nusitarė pagelbėti. Nuvažiavęs į miestą, jis užeina į Probate Research, sutinka tą žmogų, Curt Thornton, ir paaiškina kokiu tikslu atėjęs.

Be ve kokią žinią išgirsta. Turtas yra paliktas, bet ne Jokubui Klaišiui, o John Mikolaičiui.

Žvalgas klausia: Tai kodel tamsta uždavei tą problemą rišti Jokubui Klaišiui?

— Čia tai ir buvo visas nesusipratimas — atsakė Curt Thornton. Papasakojo jis kaip atsitikę. Kalbama įstaiga, pasak jo, užsiimanti suieškojimu paveldėtojų turto, kurio giminių niekas nežino. Taigi Thornton suieškojęs, kad John Mikolaitis dirbąs ledaunėje. Bet, kai jis norėjęs pamatyti Mikolaitį, tai jam pašaukę nė Mikolaitį, o Klaišį. Jis todel prašęs Klaišį atvažiuoti į miestą. Kada šis neatvažiavo, tai jis, Thornton, suradęs Mikolaičio adresą, 1625 West 18 st., ir pats atsilankęs į namus.

Vyro neradęs namie, tai pradėjęs pasakoti Mikolaičio moterei apie paveldėjimą. Pranešęs, be to, kad su jos vyru kalbėjęs dirbtuvėje apie tą turtą. Moteris gi už tokią kalbą ant jo supykus ir išvariusi laukan.

Ant rytojaus vėl nuvažiavęs ir vėl vietoj Mikolaičio turėjęs veztis Klaišį, kurį jis skaitęs už Mikolaitį. Kada išklausinėjęs, tai pilnai supratęs, kad esanti klaida padaryta ir kad Klaišis ne tas žmogus, kurio jis ieškąs.

Dalykas išsiaiškino, ir Jokubo Klaišio pasirodęs palikimas dingo kaip laumės juosta. Dabar Jokubas Klaišis galės buti ramus iki tol, kol jau kitas turtas bus aprašytas jam tikrai. *Žvalgas.*

Keistučio spulkos pranešimas

Keistučio spulkos reikalais turime pranešti štai ką:

Užsidarymas bankų Keistučio spulkai nieko nepakenkė, nes pinigų banke ji nelaikė; jos pinigai yra visi investuoti į pirmus morgičius.

Nėra reikalo niekam bijoti apie spulkos užsidarymą.

—Spulkos Valdyba.

Garsinkitės "N-nose"

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi N a u j i e n o s e.

REPORTERIO SKILTIS

Asilas nusilenkė

Broliukų marijonų organe "Laive" (birželio 18 d. laidoj) kun. Vaitukaitis rimtai pasakoja apie šv. Antano stebuklus. Čia paminėsiu tik vieną jų.

Koks ten pagonis susiginčijęs su šv. Antanu del krikščionybės. Kad padaryti pagonį krikščioniu, šv. Antanas nusitaręs parodyti jam stebuklą.

Tris dienas išlaikyta pagonies asilas nešertas. Po to laiko atsilui parodyta avižos ir šv. ostija. Ažuot ėsti avižas, atsilas atsiklaupęs ant kelių prieš ostiją!

Šitokias pasakas dar šiandie, 20-me amžiuj, rimtai pedliavoja savo avelėms kun. Vaitukaitis, vienas "žymiųjų" Amerikos lietuvių klerikalų rašytojų.

Atrodo, kad jis mano, jogei "Laivo" skaitytojai yra patys asilai. Ir ne stebėtina, kad toks žymus Amerikos mokslininkas ir rašytojas, kaip prof. Harry Elmer Barnes, pastaruoju laiku išleido knygą antrašte "Can Man Be Civilized?"

Dar apie asilus

Tokios pat vertės, kokia yra kun. Vaitukaičio pasaka apie šv. Antaną ir asilą, tenka skaityti raštai talpinami komunistų "Vilny" ir "Laisvėj" apie Sovietų Rusijos rojų.

Tik antradienį (birž. 21 d.) pasibaigė ėjęs "Naujienose" inžinieriaus Miles straipsnis apie tai, kaip jis buvo kaltintas Rusijos sabotažu.

Štai kas su juo atsitiko. Vienas darbininkas atliko darbą, kuris nepilnai atsakė reikalaujamai mierai, nors darbas ir nebuvo sugadintas. Juokaudamas, p. Miles prasitarė darbininkui, kad dabar, kai sugadinai darbą, Sovietų viršiųos leis tau išvažiuoti iš Rusijos kaipo "sabotažninkui". Bet kitas asmuo nugirdo tą pareiškimą.

Dėlei to Miles buvo apkaltintas sabotažo darymu. Deliai to dviem atvėjais "nagrinėta" iškelta jam byla. Dėliai to jis pripažinta sabotažninku, ir nutarta paskelbti komunistinėj Rusijos, Anglijos ir Amerikos spaudoj jo vardas, kaip sabotažninko.

Galite įsivaizduoti kiek tokių "sabotažo darymų" pasitaiko visoj Rusijoj, kiek pačių "sabotažninkų" ten yra! Ir kokių nesąmonių parodo Sovietų načalninkai šalies reikalų tvarkyme.

O betgi ir šiandie, čia pat Amerikoj, ne vienas tukstantis žmonių tiki Rusijos rojumi.

Teisybė, patys "proletariato vadai", net tokie, kaip Bimba ir Andriulis, netiki. Bet tiki jų buriutės.

Šiuo žvilgsniu kun. Vaitukaitis ir Bimba su Andruliu vienokios rušies tavorą šinkuoja, ba, matyti, savo sekėjus asilais skaito.

Kiek linksmesnis vaizdas

Gražioji lietuvių apielinkė. Lietuviška mama trejeto šimtų svarų vogos laisto žolynėlį ties namais.

Jos plaukai neatrodo, kad ką tik butų iš grožės saliono išnešti — kaip pakulų kuodas. Viena koja basa ir pantaply. Kita — kaliošė ir nusmukusia pančiaka.

Mamos sijonas neskalautas tur but nuo to laiko, kai apleido Sears Roebuck ir Co. Tiesą pasakius, tai ne sijonas, bet greičiau marška. Atsisegiojusi ji rodo, kad po ja randasi dar koks ten bandažas, kuris sulaiko mamą nuo iškrikimo.

Mama prakaituoja. Staiga ji numeta guminę dudą ir šaukia visa grekle: "Jonuk, vaikel, bėk čia! Greičiau!"

Jos balsas galingas. Jo aidas tarška aleja ir skersinėmis gatvėmis. Teisybė, jis neišlavintas. Bet operos dainininke ji galėjo buti.

Nusitveria mama marškos kvoldą ir šluostosi rasotą veidą. Iš ažu kampo pasirodo policininkas. Jis truputį užduseęs. Veikiausia, išgirdęs mamos balsą pamanė, kad holdapas netoliese daroma, ir atsiskubino nelaimingąją pilietę galbėti. Bet pamatęs ją braukiančią prakaitą nuo veido, nuduoda nieko nepastebėjęs ir eina savo keliu.

Nežinau, ar visiems patiko jos parėdas ir balsas. Bet galiu užtikrinti, kad namai patiks visiems. Žolynėlis apkarpytas taip, kad gražiau nenukirps plaukų nė pirmos rušies barberis geriausiam savo kostumeriui. Krumelių kiekviena šakelė, kiekvienas lapelis tarutm primieruotas. Ties namais šalygatvy nepastebėsi dulkės. Langų kurtinos tik iš po proso.

Taip, lietuviai puikiai prižiuri savo namus savo gražioj apielinkėj. Gal netaip puikiai apsižiuri kai kurios mamos, kokiuose parėduose eina jos gatvėn.

PRANEŠIMAI

Visiems Midland and Loan Ass. dalininkams: M. B. and L. A. turės savo metinį šėrininkų susirinkimą pirmadienio vakaro, birželio 27 d., 7:30 v. v. Gramonto svet., kampas 45 Pl. ir Rockwell St. Visi stockholderiai esat kviečiami butinai dalyvauti, nes nuo šio susirinkimo priklausis musų Spulkos gerovė. Pirm. *G. K. Budris.*

GREITAI IR PIGIAI

IŠMOKINAME ANGLŲ KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Musų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai užbaigiama pradinį mokslą į devynis mėnesius; augštesnį mokslą į vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tukstančiai lietuvių įgijo mokslus. Ateikite įsirašyti šiandien ir jums padėsime įsigyti abelną mokslą. Savo buvį žymiai pagerinsite, kai busite abelnai ir visose mokslo šakose apsišvietę.

Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. OLEKAS, Mokytojas
3106 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

NAUJIENŲ Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdie nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėldieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

Wonder Beauty Shop
KRESGE'S 5 & 25c STORE
11227 S. Michigan Av.
Tel. PULLMAN 10132
Durant, realistinis, $3.50 pilnai. Nereikia finger wave. Lanoil push-up garbiniavimas $2.50 pilnai. Shampoo ir finger wave 40c. Marcel kiekvieną dieną, įskaitant šeštadienius, 50c. Vakarais po 6 val. tiktai pagal susitarimą.
Lietuvė operatorė
MRS. VALIKONIS

JUNGT. VALSTIJŲ IR KANADOS ŽEMĖLAPIS IR KELRODIS

Naujienose galima g a u t i naują ir labai parankų žemėlapį. Parankų del automobilistų; su pažymėjimu kelių ir miestų. Tokį žemėlapį turėdamas gali važinėti po visą Ameriką ir Kanadą, visai nesiklausdamas kelio.

Kaina Tik **35c**

Kreipdamiesi iš kitur pridėkite dar 10c persiuntimo išlaidoms.

Mokestį galite siųsti pašto ženkleliais.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

EKSKURSIJOS

Kas nori turėti patogią kelionę į Lietuvą, kreipkitės į patyrusį agentą

P. Baltutis & Co.
3327 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 4669

SUJAUDINANTIS
George Washington Bicentennial
Militaris Turniras
Sixth Corps Area United States Army
Kiekvieną vakarą nuo 8 val.
BIRŽELIO 24 IKI LIEPOS 4 d.
Lietuvių vakaras Liepos 3 dieną
SOLDIER FIELD
Veikliausia, vaizdingiausia ir dramatiškiausia demonstracija, kokia Chicagoj kada buvo surengta.
100 aeroplanų veikime.
Infanterija mušyje
Vaizdai iš kolonialės Amerikos
Washinton prie Valley Forge
Artilerijos saliutavimas
Aeroplanų dumų užlaida
Fort Dearborn skerdynė
Kavalerijos manevrai
Dainos ir šokiai kitų tautų
Paėmimas Cantigny
"Skrendanti Kometa"
GRAŽUS FEJERVERKAI DUODAMI THEARLE—DUFFIELD
Pelnas eis bendrai Bedarbių Šelpimo Fondan ir Armijos Šelpimo Draugijai.
ĮŽANGA — 75c, $1.00, $1.50

Victor Bagdonas
Perkraustom rakandus pigiai į visas miesto dalis; farmas ir kitus miestus.
Darbą garantuojam.
3139 So. Halsted St.
Tel. Calumet 3398

Jus sutaupinsite 50% ant viso dantų darbo, jei eisite pas
Dr. S. A. Sucharoff
Gas DENTISTAS X-Ray
800 W. *Roosevelt Rd.*, priešais 12 St. Store
Tel. Haymarket 3313
Darbas garantuotas. Egzaminacija dykai.

Patarnavimo Vieta V-I-S-I-E-M-S
PERKAME: Morgičius, Notas—Vekselius—Senas skolas
PARDUODAME: Notas—Vekselius—Morgičius.
PATARNAUJAME: Visais reikalais rišančiais su krutamu turtu, —Informacijos dykai.
Ofisas atdaras del visų
Public Service Office
819 W. 35th St.
Tel. Boulevard 9122

CLASSIFIED ADS.

Educational
Mokyklos

MOKYKIS BARBERYSTĖS AMATO
Dienomis ar vakarais. Del informacijų šauk arba rašyk:
INTERNATIONAL BARBER COLLEGE
672 West Madison Street

Business Service
Biznio Patarnavimas

NAMŲ SAVININKAMS
Musų biuras suteikia patarimus namų savininkams, reikale nesusipratimų su rendauninkais. Maža narystės mokestis. Expertų patarimai visais reikalais dykai. Atdara nedėliom 9 iki pietų.
LANDLORDS BUREAU of CHICAGO
1642 West Division St.
Tel. Armitage 2951 ir 2952.

AR JUSŲ STOGAS KIAURAS?
Pašaukite mus, mes atliekame garantuotą darbą. Taipgi darome stogų rynas ir abelną blekių darbą.
BRIDGEPORT SHEET METAL WORKS
3218 So. Halsted St.
Tel. Victory 4965

Furniture & Fixtures
Rakandai-Įtaisai

ELEKTRIKINIAI REFRIGERATORIAI
Sankrovos sempeliai ir nuodugniai pertaisyti elektrikiniai refrigeratoriai kaip nauji. 6403 S. Halsted St. Atdara vakarais.

Automobiles

NAUJI IR VARTOTI MOTORCYKLIAI
Visų išdirbyščių už žemiausias diskonto kainas Chicagoje. Dalys del visų išdirbyščių mašinų. Cash, išmokėjimais ar mainui.
MID-CITY CYCLE CO.,
1110 Jackson Blvd., tel. Monroe 0534

Senas Auksas
Old Gold

CASH mokame už seną auksą, auksinius daiktus, dantų crowns ir bridge; geriausia kaina. Harold H. Quint & Co., Room 913, 202 S. State St. kampas Adams.

Personal
Asmėnų Ieško

P-AS ANTANAS Gronskis prašau atsišaukite, yra labai svarbus reikalas. Rašykite: Juozas Antanavičius, Naujienos, 1739 S. Halsted St.

Situation Wanted
Darbo Ieško

KAM reikalingas geras darbininkas, dirbsiu už valgį, guolį ir mažą atlyginimą. Rašykit Box 1451, Naujienos, 1739 S. Halsted St.

Help Wanted—Female
Darbininkių Reikia

REIKALINGA moteris ant farmų už pagelbininkę prie stubos darbo. Mokestis $5 į mėnesį. Rašydamos paduokite savo telefoną. Box 1450, Naujienos, 1739 S. Halsted St.

—o—

REIKALINGA moteris demonstruotoja, 25 iki 40 m. amžiaus, kalbanti lenkiškai ir lietuviškai, del žolių štoro. Matykit manažerių. 4172 Archer Ave.

For Rent

GARU šildomi apartamentai. Šiltas vanduo. 5—6 kambariai. Rendos $20, $25 ir $30 į mėn., nuleisime $10 perkraustymui. Matykit Janitorių, 3 apt., 1207 S. Damen Ave.

—o—

—o—

RENDON 6 kambarių flatas., šviesus iš abiejų pusių, moderniškas, 2 lubos, uždaryti porčiai, dideli viškai. Rendos $20.00 mėnesiui. Kreipkitės
F. SELEMONAVIČIA
504 W. 33rd St.
Tel. Victory 3486
Bridgeport Knitting Shop

Business Chances
Pardavimui Bizniai

PARSIDUODA bučernė ir grosernė labai pigiai. Visi įrengimai. 5 kambariai del pagyvenimo, garadžius. Renda $25 į mėnesį. Tel. Boulevard 4658.

Real Estate For Sale
Namai-Žemė Pardavimui

PAUL M. SMITH & CO.
Real Estate, Loans and Insurance.
Perkam, parduodam ir mainome namus, lotus, farmas ir biznius visokios rušies. Nėra skirtumo apielinkės — kas yra ir kur yra. Turime ant išmainymo biznių, hardware store, gasoline station, bučernių ir grosernių. Norėdami pirkti ar išmainyti pasimatykite su mumis visųpirmiausia. Dargi parupiname pirmus ir antrus morgičius. Teisingas ir greitas patarnavimas.
4425 South Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0455

PATOGUS vasarnamis ant ¼ akro, $850, mažas įmokėjimas. Žemė tinka daržininkystei ir vištų auginimui. Visi pagerinimai. Nėra asesmentų. 38 m. nuo Chicagos. Arti gražaus ežero ir smiltėto pliažo. Gera transportacija, tinka gyventi apskritus metus. Rašykite Box 1437, Naujienos, 1739 S. Halsted St.

Telephone Hemlock 2323
JOSEPH VILIMAS CO.
STATYBOS KONTRAKTORIAI
Statom įvairius namus, senus pertaisom už prieinamą kainą. Darbą garantuojam.
6504 So. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL.

PARDAVIMUI pigiai 6 kambarių murinis namas, visur aržuolo trimuotas, hot water heat, garadžius. Arba kas turite $1500.00 paskolinti ant pirmų morgičių, 6%, 2133 W. Coulter St.

MOTERYS SKAITO SKELBIMUS

Ir teisingai daro, nes dabar daugiau negu bile kokiu kitu laiku jos turi buti ekonomiškomis, ir todėl jos ieško

BARGENŲ—

Kur pigiaus nusipirkti MAISTO, RUBŲ, AVALYNĖS, RAKANDUS ir kitokius prie namų reikalingus daiktus.

SKELBIMUOSE suranda darbą, ieško arba išrenduoja kambarius, išmainino krautuvę, parduoda ar perka namą.

SKELBIMUOSE randa pranešimus apie teatrus arba kitokius pasilinksminimus.

SKELBIMAI yra kulturingų žmonių susižinojimo budas ir todėl moterys skaito skelbimus NAUJIENOSE.

NAUJIENOSE PASISKELBTI yra ne tik patogu, bet ir naudinga. Del smulkmenų telefonuokite

TEL. ROOSEVELT 8500